

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

КІЭЛЭЦЫКІУМ ИФИТЫНЫГЪЭХЭР КЪЭУХЪУМЭГЪЭНХЭР

Адыгэ Республикэм и Президентэу Тхыаклушынэ Аслъан Адыгэ Республикэм цыфым ифитыныгъэхэмкІэ и Уполномоченнэу Анатолий Осокиным дырилэгъэ зэлукІэгъум Адыгеим ис кІэлэцлыкІухэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэр ары анахъэу аналэ зыщытырагъэтыгъэр.

Анатолий Осокиным республикэм ипащэ ашигъэгъозагъ Урысые Федерацием исубъектхэм цыфым ифитыныгъэхэмкІэ яуполномоченнэхэм ясеминар-зэлукІэу Санкт-Петербург щыкІуагъэм зэрэхэлэжъагъэм икІэуххэм. Урысые Федерацием цыфым ифитыныгъэхэмкІэ и Уполномоченнэ и Аппаратрэ урысые политологическэ гүпчэу «Стратегия» зыфилорэмрэ ар зэхачъагъагъ. Мы зэлукІэм сабыим ифитыныгъэхэм якъэухъумэнкІэ нахъ шІуагъэ къэзытын зылъэкІышт лъэныкъохэм ягъэуэфын анахъэу аналэ зыщытырагъэтыгъэр. Непэ Урысыем ирегионхэм анахыбэм цыфым ифитыныгъэхэм якъэухъумэнкІэ институтым сабыим ифитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэмкІэ полномочиехэр фэгъэзагъэх, Анатолий Осокиным АР-м и Президент ащ ыналэ тырыригъэдагъагъ. Урысые Федерацием исубъект сабыим ифитыныгъэхэм якъэухъумэнкІэ институт шъхьаф зехищэмэ, мылкъубэ ащ пэлухъащт. Ащ къыпкырылххэзэ джырэ экономикэ кризисым илэхъан Санкт-Петербург щыкІогъэ зэлукІэм ар нахъ игъоу щалъытагъ.

АР-м цыфым ифитыныгъэхэмкІэ и Уполномоченнэ и Аппарат сабыим ифитыныгъэхэм якъэухъумэнкІэ полномочиехэр фэгъэзэгъэнхэм Тхыаклушынэ Аслъан дыригъэштагъ. Ащ зэрэхигъэуэфыкІыгъэмкІэ, къэралыгъо структурэ пстэуми — гъэцкІэкІо хабзэм, хэбзэхъумэкІо органхэм, общественнэ объединениехэм акІуачІэ зэрагъэуІумэ, кІэлэцлыкІухэм якъэухъумэн ищыхъэшІэгъу системэ лъэныкъо пстэумкІи зэхачъэн алыкІышт.

— КІэлэцлыкІухэм апэшІукІорэ бзэджэшІагъэхэр щыгъэзыгъэнхэмкІэ шІуагъэ къэзытын зылъэкІышт ІофшІэныр зэхатщэным пачэу зэрэпсауу обществэм ыкІуачІэ зэригъэуІун фае, — хигъэуэфыкІыгъ АР-м и Президент.

Адыгэ Республикэм цыфым ифитыныгъэхэм якъэухъумэнкІэ и Уполномоченнэ и Аппарат зызэхачагъэм къыщыублагъэу сабыим ифитыныгъэхэм якъэухъумэн Іофыгъо буж зэритым зэригъэразэр республикэм ипащэ хигъэуэфыкІыгъ. ГушыІэм пачэу, республикэм иеджапІэхэм шъон пытэхэр, тутынхэр зыщачэрэ сатыушыпІэу къаготхэр нэмыкІ чыпІэ хыжыгъэнхэм Іофыгъо хэлпэгъэным ехылігъэ зэфэхысыжъхэр ащ къыгъэхъазыргъэх. Тхыаклушынэ Аслъан Анатолий Осокиным пшъэрылъ фишІыгъ кІэлэцлыкІу ибэхэр ыкІи ны-тыхэр зымыІэжъхэу къэнэгъэ кІэлэцлыкІухэр зыщалыгъэ социальнэ учреждениехэу республикэм итхэр ыулазэкІунхэр.

Адыгэ Республикэм и Президент
ипресс-къулыкъу

ЗЫГЪЭГУМЭКІЫРЭ ІОФЫГЪОХЭМ АТЕГУЩЫІАГЪЭХ

Адыгэ Республикэм и Президентэу Тхыаклушынэ Аслъан Тэхъутэмыкъое районым иадминистрацие ипащэу Пшыдатэкъо Ризо, муниципальнэ образованиехэу «Инэм къэлэ псэупІэмрэ» «Яблоновскэ къэлэ псэупІэмрэ» япашэхэу Хъоткъо Хызыр, Елена Гавриловам тыгъуасэ ІофшІэгъу зэлукІэгъу адырилагъ. Іофыгъо шъхьалэу зытегушылагъэхэр районым ипсэупІэ-коммунальнэ хызмэт Іофхэм непэ языхт ары.

Республикэм ипащэ пэублэ псалъэ къышІызэ, мы лъэныкъомкІэ Тэхъутэмыкъое районым гумэкІыгъуабэ зэрэщыІэр къыхигъэщыгъ. Цыф къызэрыкІохэр зымыгъэрээрэ чыпІэхэр бэрэ къызэрэхэкІырэм, ахэм яфэло-фашІэхэр тэрэзэу зэшІохыгъэхэ зэрэмыхъурэм кІэух горэ фэшІыгъэн фаеу Президентым ылытагъ.

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатэу КІырымт Мухъдинэ нэужым гушыІэр ыштагъ. Непэ нэбгырэ мин 18-м ехъу зыщыпсэурэ поселкэу Инэм ипсэупІэ-коммунальнэ комплекс Іофхэм языхт зэрэдэир ащ къыІуагъ. ЖКХ-м епхыгъэ Іофыгъохэр зэшІо-зыхынхэу щыт компаниеу «Гарантия» зыфилорэм ипшъэрылхэр зэригъэцкІэрэм цыфхэр зэримыгъэрээрэ хэрэр, псэупІэ-коммунальнэ фэло-фашІэхэм апэлухъэрэ ахъцэм лъэшэу зэрэхэгъэхъуагъэм, нэмыкІ лъэныкъо-хэми депутатым ягугъу къышІыгъ. Джащ фэдэу 1993-рэ илъэсым къыщегъэжъагъэу псыр зыукъэбзырэ псэу-уалъэхэу поселкэм дэтхэм Іоф амышІэу щыт нахъ мышІэми, ащ ыпкІи цыфхэм арагъэты. А зэкІэри къыды-хэлъытагъэу хэкІыпІэ горэ къэгъоты-

гъэн зэрэфаем М. КІырымтым къэзэрэугъоигъэхэм аналэ тыраригъэдагъагъ.

Цыфхэм яфэло-фашІэхэр тэрэзэу гъэцкІэгъэнхэр пшъэрылъ шъхьалэу зэрэщытыр ыкІи ар зэшІохыгъэным пачэу поселкэм щыпсэухэрэм пащэхэри, компанием иллыкІохэри аІукІэнхэшъ, зэдэгущыІэгъу адашыныр нахъ хэкІыпІэ тэрэзэу Президентым къыгъэуэфыгъагъ.

ЗэлукІэгъум хэлэжъагъэхэу Пшыдатэкъо Ризо, Хъоткъо Хызыр ыкІи зигугъу къэтшыгъэ компанием ипащэу Ягъумэ Нухъэ Іофым еплъыкІэу фыряІэр, гумэкІыгъоу щыІэхэм ядэгъэзыжъын шъхьадж хэкІыпІэу филъэгъурэр къыралотыкІыгъ.

АР-м и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат муниципальнэ образованиехэм ыкІи псэупІэхэм япашэхэм яІо зэхэлъэу зэдэлэжъэнхэ ыкІи пшъэрылхэу апашъхэ итхэр зэшІуахынхэ зэрэфар къариІуагъ. Бэу зэтет унэхэр гъэцкІэгъыгъэнхэм пачэу федеральнэ гүпчэм къытІушщырэ ахъцэр, джащ фэдэу хэушъхьафыкІыгъэ техникэу къалэкІахэрэр агъэфедэн зэрэфар агу къыгъэкІыжыгъ. Поселкэу Инэм дэт псыр зыукъэбзырэ псэу-алъэхэр икІэрыкІэу зэтэгъэпсыхъа-

жыгъэнхэм пачэу ащ ипроект пэлухъащт сомэ миллиони 3,5-р районым ипащэу къыгъотынэу къыфигъэпытагъ. НэмыкІ Іофыгъоу къэуухэрэмкІэ АР-м и Правительствэ ІэпІэгъу къафэхъуным зэрэфэхъазырыр къариІуагъ.

ЗэлукІэгъум кІэух зэфэхысыжъхэр Тхыаклушынэ Аслъан къыфишІызэ, Іофыгъоу зытегушылагъэхэр къызэрыкІоу зэрэщымытыр къыІуагъ. Непэ цыфхэм ящыІэкІэ-псэукІэ нахышІу шІыгъэныр ары пшъэрылъ шъхьалэу щытыр. ЧыпІэхэм ащыІэ пащэхэу зиІофшІэн тэрэзэу зымыгъэцкІэхэрэр, цыфхэм яфэло-фашІэхэм язэшІохын икІу фэдизэу дэмылажъэхэрэр яІэнатІэхэм зэраІуагъэкІыштхэр къариІуагъ. АР-м иминистерствэхэмрэ иведомствэхэмрэ муниципальнэ образованиехэм ІэпыІэгъу афэхъухэзэ ашІышт, къэнэжыырэр ежъхэми къатефэрэр икІу фэдизэу агъэцкІэныр ары.

ЗэлукІэгъум къыщалэтыгъэ гумэкІыгъохэр дэгъэзыжыгъэнхэм пачэу АР-м и Президент уинашъокІэ ІофшІэкІо куп зэхачагъ.

ТХЫАРКЪОХЪО Адам.
Сурэтыр тезыхыгъэр А. Гусев.

Адыгеим псэолъаклэ щашышт

Урысыемклэ анахь фэбэплэ комплекс инэу «Велес» зыфилорэр Адыгеим зэрэщыгъэпсыштым фэгъэхыгъэ зэлуклэ мы мафэхэм Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КъумпIыл Мурат зэхыщэгъагъ.

Ащ хэлэжыагъэх министрэхэм я Кабинет хэтхэр, ООО-у «Фэбэплэ комплексу «Велес» зыфилорэм иучредителэу Владимир Копачевыр, комплексым игенеральнэ директорэу Сергей Федорко, республикэм иктулыкъу ыкли иведомст-

вэ зэфэшъхьафхэм япащэхэр. Мы псэуалъэм ишынклэ зэзэгъыныгъэм щыкIэтхэгъэх Шъа-чэ щыкIогъэ я VIII-рэ Дунэе инвестиционнэ форумым. Ащ епхыгъэу инвестициеу республикэм кыхьаштыр миллиарды 5,5-рэ хъушт.

Фэбэплэ комплексым ипащэу Александр Копачевым зэрильытэрэмклэ, Адыгеим инвестиционнэ проектър щыгъэцэкIэгъэнымклэ лъэшэу амалышIухэр илэх. ИчIыопс изытети, инвестициехэр кыхьанхэмклэ амалэу щыIэхэм и ар япхыгъ.

Зэлуклэм хэлэжыагъэхэм комплексым игъэпсынклэ IофшIагъэу щылэр къалотагъ. Ащ гектаришгъэ фэдиз ыубытышт, Красногвардейскэ районымклэ Хьатикъуае пэмчыжъгъэу ар ща-

шышт. Мы чIыплэм газопроводыр ыкли вольтышхо къэзытырэ электролиниехэр рэкIох. Ахэр хэмытхэу проектър зэшIопхын плъэкIыштэп.

Проект-сметнэ тхыльхэм ягъэхъабырын агъэпсынклэнэу ащ фэгъэзагъэхэм Премьерым къарилуагъ. Ахэр гъэпсыгъэхэ зыхъуклэ, инженернэ инфраструктурэм ипсэуалъэхэм яшынклэ къэралыгъор Iэпылэгъу республикэм къыфэхъушт. Урысые Федерацием и Инвестиционнэ фонд сомэ миллион 580-рэ къытIупшызнэу гугъапIэ щыл.

— Ар ахъщэшху. Проектър

игъом гъэцэкIэгъэным ыкли Адыгеир цыхъэ зыфэшIы хъун гъусэу зэрэщытыр къэдгъэлъэгъоным апае тэ къыттефэрэр псынклэу тшIэн фæе. Проектър гъэцэкIагъэ хъумэ шIуагъэу къытыштыр гъэнэфагъэ — Адыгеим щыпсэурэ нэгъырэ миным ехъумэ IофшIаплэ агъотышт, ахэм лэжыапклэ ялэшт, хъакъула-хъу атырэр республикэм ибюджет кыхьашт, — къылуагъ М. КъумпIылым.

Премьерым шпэрыл къызэрафишIыгъэмклэ, проект-сметнэ тхыльхэр мэкъуогъум и 1-м ехъу-лэу къагъэхъабырынхэ фæе.

«Синдикэм»

теклоныгъэр къыидехы

Москва щызэхашгъэ спортивнэ клубэу «Синдика» зыфилорэм итеклоныгъэхэр къызэкIэлъэкIох.

Клубым иIофшIэн зыригъэжыагъэр бэшIагъэп, ау ащ ышIэ Москва щылугъах. Москварэ Московскэ хэкумрэ ащыкIогъэ зэнэкъокъухэм клубым испортсменхэм дышгъэ медалитIу къа-щахыгъ. Апэрэр кик-боксингымклэ Московскэ хэкум щыкIогъэ зэнэкъокъум Афэунэ Залимэ къышIыхыгъ. КIалэм итренерыр Бадэ Аюес. ЯтIонэрэ дышгъэ медалыр Москва щыкIогъэ зэнэкъокъум илътэ 19 зыныбжэ КIэрэф Хьасанэ къышIыдихыгъ. КIэлитIуми а зы тренерыр Iоф адешIэ.

Мэзаем и 4-м къышпэгъэжыагъэу и 7-м нэс Москва щыкIогъэ зэнэкъокъум Урысыем ичIыпIабэмэ къарыкIыгъэ спортсменхэр хэлэжыагъэх, ахэм Хьасанэ анахь лъэшэу къычIэкIыгъ. Зэнэкъокъухэм яклэххэмклэ спортсмен ныбжыкIэм спортым имастер хъунымклэ кандидаты-цIэ къыфаусын алъэкIышт. Ащ итхыльхэм спортымклэ Урысы-

ем и Министерствэ ащыхэплъэх. Мэзаем щылэгъэ зэнэкъокъум кIалэм къышIыдихыгъэ теклоныгъэм фитыныгъэ къыреты 2010-рэ илътэсым Урысыем изэнэкъокъоу Белгород щылэщытым хэлэжъэнэу.

Тренерэу Бадэ Аюес къызэрилуагъэмклэ, Хьасанэ мы мафэхэм зегъэпсэфы. Зэнэкъокъухэр зэрэкъыныгъэхэм имызакъоу ахэр рагъэжъэнхэм ыпэкIэ кIалэр зэрэсымэджагъэм Iофыр нахь къыгъэхъылыагъ. Командэм иврачэу Къуныжъ Анатолий ишIуагъэкIэ кIалэм теклоныгъэр къыдихын ылъэкIыгъ.

«Синдикэм» испортсменхэм непэ нэмыкI зэнэкъокъухэм зафагъэхъабыры. Тренерхэмрэ спортсменхэмрэ лъэшэу афэра-зэх клубым ипрезидентэу Хьакъуй Хьисэрэ правлением итхьаматэу Алылупэ Рэмизрэ.

Сурэтым итхэр: клубым испортсменхэр.

Ветеранхэр хъабырых

Адыгэ Республикэмклэ МВД-м иветеранхэм я Совет мы мафэхэм зэхэсыгъо илагъ. Ащ хэлэжыагъэх АР-мклэ МВД-м иминистрэу, милицие-им генерал-лейтенантэу Александр Сысоевыр, ащ игуадзэу, милициеим иполковникэу Александр Ермиловыр, ОВД-м иветеранэу Адыгеим илIыкIоу Краснодар крайм шылэ Мамыекъо Кимэ, ветеранхэм якъэлэ ыкли район организациехэм ялIыкIохэр, нэмыкIхэр.

Зэхэсыгъом къышIыгушIэгъэ министрэм къызэрилуагъэмклэ, Урысыем и МВД зэхъокIыныгъэшхохэр къежэх. Ахэм ащышIу милициеим икту-лыкъушIэу пенсием Iуагъэхэм япенсиехэм къазэрэхэхъу-штыр.

Доклад шъхьалэр къышIыгъ

министрэм иупчIэжыэгъоу, ОВД-м иветеранэу, милициеим иполковникэу ХьутIыжъ Азмэт. Ащ къызэрилуагъэмклэ, 2009-рэ илътэсым ветеран организациехэм лъэшэу анаIэ атырагъэтыгъ ветеранхэм ящыкIа-гъэхэм, ахэм социальнэ Iэпылэгъу афэхъунхэр янэплэгъу ра-гъэкIыгъэп. Мы къулыкъум къыхэхъэгъэ ныбжыкIэхэми ягуапэу Iэпылэгъу афэхъугъэх. Ащ фэдэу 2009-рэ илътэсым ве-теранхэр хэлэжъэхэзэ бздэж-шIэгъэ 39-рэ ныбжыкIэхэм зэхафыгъ.

Иклэхым анахь ветеран организацие дэгъухэр къыхагъэ-щыгъэх. Илътэ зэфэхъысыжы-хэр зашIыхэм ТэхъутэмыкIоуе районымклэ ОВД-м ивете-ран организацие апэрэ чIыплэр ыубытыгъ.

КЪЭГЪАРЫКIЭХЭР

КIэуххэр зызэфэхъысыжъхэм

«Уиныдэлъфыбзэ зэгъашIэ ыкли шIу лъэгъу» зыфилорэ зэнэкъо-къум иклэху уцугъо Мыекъуапэ зэрэщылуагъэр тигъэзет къыхи-тыгъагъ. Ащ изэфэхъысыжъхэм непэ шIуащыдгъэгъозэшт.

Зэнэкъокъум лъэныкIо зэфэшъхьаф-хэр къыдилытэщытыгъэх. Усэхэм ыкли художественнэ прозэм якъеджэнклэ апэрэ чIыплэр аубытыгъ Теуцожь районымклэ гурыт еджаплэу N 8-м ия 9-рэ класс ще-джэрэ Блэгъожь Астемыррэ Кошхъэблэ районымклэ гурыт еджаплэу N 9-м ия 11-рэ класс ис Ярослав Фроловыррэ.

Инсценировкэм игъэуцунклэ апэрэ чIы-плэр афагъэшъошагъ Теуцожь районымклэ гурыт еджаплэу N 8-м щышхэу Блэ-гъожьхэу Астемыр, Мурат, Суандэ, Фати-

мэ. Цэи Ибрахымэ иIофшIагъэу «Шъхъэ-закъу» зыфилорэм щыц пычыгъо ахэм къашIыгъ. Мы купым апэрэ чIыплэр даго-щыгъ Мыекъопэ районымклэ гурыт еджа-плэу N 7-м ия 9-рэ класс исхэу Дарья Рогачевам, Николай Чернышовым, Ека-терина Вилковам, Светлана Жуковам, Владислав Першиным, Денис Врабец. Урыс мифологием къыхэхыгъэ сценкэу па-чыхъхэу Огылу Чудной II-м фэгъэхыгъэр ахэм къашIыгъ.

Ордэ къэлэномклэ апэрэ хъугъэх Джэ-джэ районым иеджаплэу N 1-м къыкIы-гъэ кIалэхэу ордэу «Синан» зыфилорэр къэзылуагъэхэр. Ахэр Иван Ростовце-выр, Никита Разумовскэр ыкли Давид Стамболсян арых. Ахэм апэрэ чIыплэр адигошчыгъ Мыекъопэ районымклэ гу-рыт еджаплэу N 1-м къыкIыгъэу Нико-лос Подурян.

МВД-м къеты

Адыгэ Республикэм хэгъэгъу кIоул Iофхэмклэ и Ми-нистерствэ къызэритырэмклэ, мэзаем и 20-м къы-щегъэжыагъэу гъэтхатэм и 1-м нэс республикэм бзэ-джэшIэгъи 175-рэ щызэрахъагъ. Ахэр укIыгъэ Iофэу 1, бзылъфыгъэм ебэныгъэхэу 1, хъункIэн-бздэджэшIагъэу 5, тыгуагъэхэу 42-рэ, машинэр Iуафыгъэу 1, нарко-тиххэр хэбзэнчъэу ашагъэу 1, экономикэм ылтэны-кIокIэ бздэджэшIэгъэ 27-рэ.

Адыгеим игъогухэм хъугъэ-шIэгъи 10 атехъухыагъ, ахэм нэгъыри 2 ахэкIодагъ, нэгъырэ 12-мэ шIобж хахыгъ, водителэ 74-рэ ешIуагъэу машинэр зэра-фэу къаубытыгъэх.

Пластикэм хэшIыкIыгъэ карт-хэу банкхэм къатыхэрэм япхыгъэ бздэджэшIагъэхэр нахьыбэ мэхъух. Ащ фэдэу мэзаем и 12-м ТэхъутэмыкIоуе ОВД-м илътэ 46-рэ зыныбжэ хуальфыгъэр къытеуагъ. Ащ къызэрилуагъэм-клэ, банк картымклэ сомэ мини 140-у банкым илыр зыгорэм къырихыгъ. Икартэ рензу ежы Iыгыгъэу, нэмыкI IэкIэмыхыа-гъэу къылуагъ.

Оперативникхэм зэхашгъэу Iофтхъабзэхэм яшIуагъэкIэ мэза-ем и 25-м илътэ 37-рэ зыныбжэ икъоджэгъур къаубытыгъ. Кы-зэрэчIэкIыгъэмклэ, карточкэр зыем банкым ахъуэ къырихы зэхъум, ар игъусагъэти кодыр ыгу риубытагъ. ЕтIанэ Алыр ешIуи зыхэчъыем, карточкэр къышIуитыгъугъ. «ЫлнэкIыгъэ» карточкэр Алы ешIуагъэм иджыбэ етIанэ рильхъажыгъ. Исчет ахъуэ къызэрэрахыгъэр банкым къыфигъэхыгъэ СМС-мклэ къы-шIагъ. Джы Iофыр зэхафы.

Мы аужырэ уахътэм Мые-къуапэ икъохъэплэ лъэныкIоу ЧеремушкэкIэ заджэхэрэм чэ-

щырэ нахьыбэу щытыгъохэ хъугъэ. Алыхъон Iофтхъабзэхэу оперативникхэм зэхашагъэхэр клохэзэ, чэщым сыхъатыр 4-м дэжэ машинэу «Газелым» илъ пкъыгъохэр къырахыхэзэ кIэ-литIу къаубытыгъ. Ахэр къызалыхъухэм, автомагнитолэрэ нэмыкI пкъыгъохэмрэ къахахы-гъэх. Оперативникхэм зэралы-тэрэмклэ, кIалэхэм ар яагэрэ бзэ-джэшIагъэп.

Пчъагъэхэм къызэрагъэлъа-гъорэмклэ, нэжъ-лужъхэм зэрэ-тыгъохэрэ нахьыбэ хъугъэ. Ащ фэдэу Мыекъуапэ щыпсэурэ бзылъфыгъэу илътэ 75-рэ зыныб-жыым илалъмэкъ тезыхи сомэ 400 дэзыхыгъэ кIалэр къаубы-тыгъ.

Джэдэжэ районым щыпсэурэ хуальфыгъэу илътэ 60 зыныб-жыым ителефонэу «Нокия» зыфилорэр атыгъугъ. Район УВД-м иIофышIэхэм къаубы-тыгъэ кIалэм телефонным имы-закъоу газовэ кIэрахъори, ащкIэ ыгъэфедэщытыгъэ боевой патрон-хэри къыпкырахыгъэх.

НыбжыкIэ парламентым

ЗЭХЭЩЭН IOФЫГЪОХЭМИ АХЭПЪАГЪЭХ

БлэкIыгъэ шэмбэтым, мээам и 27-м, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм щызэхэщэгъэ НыбжыкIэ парламентым ятIонэрэ зэхэсыгъо иагъ. Ащ иIофшIэн хэлэжъагъэх ыкIи къышгушгушIагъэх Адыгэ Республикэм и Президенттэу ТхьакIушынэ Аслъан, Къэралыгъо Советым — Хасэм и Тхьаматэу Анатолий Ивановыр, Парламентым гъэсэныгъэмкIэ, наукэмкIэ ыкIи ныбжыкIэхэм яIофхэмкIэ и Комитет итхьаматэу УдыкIэко Юрэ, Адыгэ Республикэм хэдынхэмкIэ и Гупчэ комиссие итхьаматэ игуадзэу Фанюс Казыхановыр. Зэхэсыгъор зэрищагъ НыбжыкIэ парламентым итхьаматэу НэтIэхъо Руслъан.

Ащ пае ахэм политикэм, къэралыгъом зэхэщакIэу яIэм, производствэм, экономикэм, социальнэ щыIакIэм ялэныкIэо зэфэшхьафхэм зафагъэсэн фае. Парламентаризмэм ишгъэфхэр нахь псынIкIэу аIэ къырагъэ-хьанхэм пае Къэралыгъо Советым — Хасэм икомитетхэм яIофшIэн НыбжыкIэ парламентым хэтхэр хагъэлажъэхэ-зэ ашIынэу зэрагъэнэфагъэри хигъэунэфыкIыгъ. ИкIэухым къыIуагъ тинепэрэ ныбжыкIэхэм бэкIэ зэрашгушгушэрэр ыкIи цыхъу афашырэр къагъэшпынкъэжыным зэрежэхэр.

НыбжыкIэ парламентыр тегушIэнэу IOфгыуибгъу агъэнэфэгъагъ. ЗытегушIэштхэр заухэсыхэ ужым НыбжыкIэ

ахэгъэлэжъэгъэнхэм яхьыIагъэх.

Джащ фэдэу агъэнэфэгъэгъэ IOфгыгъо пстэуми НыбжыкIэ парламентым хэтхэр атегушIагъэх. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм зэхэщакIэу иIэм тегъэпсыкIыгъэу, НыбжыкIэ парламентым комитет зэфэшхьафхэр щызэхэщагъэх, ахэм ятхьаматэхэр хадзыгъэх.

Зэхэсыгъом иIофшIэн кIозэ къычIэхьагъ Адыгэ Республикэм и Президенттэу ТхьакIушынэ Аслъан. ГушIуIэр аIихи, ар ныбжыкIэхэм апашхъэ къышгушгушIагъ. Адыгеим исоциальнэ-экономикэ щыIакIэ зэрэхэщэгъэхэм, ауужырэ илэсхэм къадэхъугъэхэм, псэолгъэ зэфэшхьафхэу атыгъэхэм, непэ республикэм ищыIакIэ мыдзэу зэрэгъэпсыгъэм, нэмыкIэхэм ар алыIэсыгъ. Нэужым зэхэсыгъом хэлэжъагъэхэм яупчIабэмэ джэуапхэр къаритыжыгъ. АнаIэ зытырадзагъэхэм ащыщых джырблагъэ Урысыем ифедеральнэ округхэм зэхъокIныгъэу афэхъугъэр ыкIи Темыр-Кавказ федеральнэ округым Адыгеир хэмыхъанэу зыкIэхъугъэр, медицинэм, спортым япхыгъэ IOфгыгъохэр, нэмыкIхэр. А зэпстэумэ игъэкIотыгъэу Президентым джэуапхэр къаритыжыгъ, щызэхэр къыхыгъэх. КыIуагъ сыдрэ IOфгыгъошIу ныбжыкIэхэм къырахъыжъагъэми, Адыгеим игъэцкъIэкIо хабзэ ахэм зэрадыригъэштэ-щтыр, IэпыIэгъу зэрафэхъу-щтыр. «АхъуIэ щыIэпышIэ IOфыр зэшIотхын тлэкIышIтэп Iоу тышIысыныр арэп тэ хэбзэ IэнатIэхэр зыкIызетхъэхэрэр. Игъоу, ищыIагъэу шгууы-тэрэ IOфгыгъохэр къашгуIох, ахэм япэсыгъэу тызеклошIт, тиреспубликэ ищыIакIэ нахьышIу зэрэхъуштым тыфэлэжъэшт», — къыIуагъ ТхьакIушынэ Аслъан.

Зэхэсыгъом иIофшIэн ыкIэм зыщыфэкIоштым нэмыкI IOфгыгъохэм атегушIагъэх, яшIошIхэр, яеплъыкIэхэр къызэф-IOтагъэх.

СЭХЪУТЭ Нурбий.
Сурэтхэр тезыхыгъэр
А. Гусев.

Агъэнэфэгъэ IOфгыгъохэм ятегушIэн фежъэнхэм къыпэкIэ НыбжыкIэ парламентым хэтхэм шIуфэс къарихыгъ Къэралыгъо Советым — Хасэм и Тхьаматэу Анатолий Ивановым. Анахь IOфгыгъо къинэу щытыгъэхэр НыбжыкIэ парламентым иапэрэ зэлугъэкIэгъу хэтыгъэхэм зэрэзэшIуахыгъэр, джы НыбжыкIэ парламентым иятIонэрэ зэлугъэкIэгъу хагъэхъагъэхэм а IOфшIагъэхэр лъагъэкIотэнхэ, агъэпытэнхэ ыкIи яIофшIэн нахь дэгъоу зэхэщэн зэрэфаер агу къыгъэкIыжыгъ. Джащ фэдэу къыIуагъ къыткIэхъухъэрэ ныбжыкIэхэм тыхэгъу, тиреспубликэ ящыIакIэ тапэкIэ зыфэдэщтыр бэкIэ зэралытыгъэр.

парламентым и Регламент тегушIагъэх, яшIошIхэр къыраIолагъэх ыкIи аштагъ. Ащ ыуж Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм апэрэ еджэгъумкIэ ыштэгъэ законопроектэу «Сабым ифитныгъэхэр къэухъумэгъэнхэмкIэ зехъэгъэн фэе IOфгыгъо зырызхэм яхьыIагъ» зыфилорэм тегушIагъэх. НыбжыкIэ парламентым хэтэу Уракъ Саидэ а законопроектым къытегушIагъ, IOфгыгъо шхьаIэу ыгъэнафэхэрэр къызыхифхэзэ, ащ иполужениехэр нэужым административнэ правэуэкIоныгъэхэм яхьыIэгъэ закономн ыгъэнэфэрэ шапхъэхэм зэряпхыжыгъэхэр хигъэунэфыкIыгъ. КIэкIэу къэпIон хъумэ, мы законопро-

ектыр зэхьыIагъэр зыныбжыкIыгъэхэр ямыгъусэхэу чэщырэ сабыххэр урамхэм атетыхэ, имышIыкIэгъэ чIыпIэхэм (дискотекэхэм, компьютернэ джэгупIэхэм, тучанхэм, нэмыкI чIыпIэхэм) ащыIэхэ зэрэмыхъу-щтыр ары. Къэралыгъо Советым — Хасэм законопроектыр НыбжыкIэ парламентым къызыкIыхилхъэгъагъэр къыдамылытэгъэ лэныкIэо горэхэм анаIэ атырарагъэдзэным ыкIи предложениехэр къагъэхьыгъэнхэм апае. Ыужым упчIэ зэфэшхьафхэр залым чIэхэм къа-тыхэ зэхъум IOфыр ащ зэрэтетри къэнэфэжыгъ. ГушIуIэм пае, зыныбжыкIыгъэхэр зымыгъусэ сабыр чэщым урамным тегъэ милицием иIофшIэхэм

къагъотыгъэмэ, тыда ар зыда-щэщтыр, ятэ-янэхэр къамагыгъыгъэхэмэ сыда сабым рапэ-сыщтыр? Ащ иджэуапэу Анатолий Ивановым къызэри-луагъэмкIэ, законопроектым анахь мэхапIэу иIэхэм а IOфыр ащыщ.

Нэужым НыбжыкIэ парламентымрэ Адыгэ Республикэм хэдынхэмкIэ и Гупчэ комиссиерэ хэдынхэм яхьыIэгъэ IOфгыгъохэмкIэ зэрэхэщэгъэштхэ шыкIэм фэгъэхьыгъэу къэгущыIагъ Адыгэ Республикэм хэдынхэмкIэ и Гупчэ комиссие итхьаматэ игуадзэу Фанюс Казыхановыр. Ащ зэрэхигъэунэфыкIыгъэмкIэ, ныбжыкIэхэр хэдынхэм зэрэхэлэжъэхэрэ ыкIи хадзырэ IэнатIэхэмкIэ ахэм якандидатурэхэр къызэрагъэлэгъэхэрэ шIыкIэм уигъэрэзэнэу щытэп. IOфыр ащ зэрэтетыр реклоIыгъэ хэдынхэм кIэхъуу афэхъугъэхэм яхьыIэгъэ щызэхэр къыхыгъэхэзэ нафэ къышIыгъ. Мы IOфыр зыпкIэ игъэуцожьыгъэным пае непэ зэрэхъэрэ IOфгъахъэхэм къащыуцугъ. Адыгеим иапшIэрэ ыкIи нэмыкI еджапIэхэм мы мафэхэм ащызэхэщэрэ IOфгъахъэхэр ныбжыкIэхэр хэдынхэм чанэу

Рекламэм фэгъэхьыгъэ гушIу

Тинепэрэ щыIакIэ рекламэм чIыпIэхэо щегъыты. Радиом, гъэзетхэм, телевидением ар ренэу арэтэлабгъо, ащызэхэтэхы. Адэ шIуагъэ горэ кIета ащ, сыда кIыкIырэр а гушIуIэм? ГушIуIэу рекламэр (reclamate) латинь-бзэм къыхэкIыгъ. Укуоныр, цIыфхэм макъэ ябгъэшIуныр, къэбар ябгъэшIэныр, щэфа-кIохэм укыаджэныр къеки.

Рекламэм мэхъанэу иIэмрэ ыкIуачIэрэ сатыум пылхэм загъэунэфыгъэр бэшIагъ. ЦIыфхэм ящыкIэгъэ товархэр зыфэдэхэм, ахэм язытет, шапхъэу щыIэхэм ахэр зэрадиштэхэрэр апэрэмкIэ рекламэм нэлугасэ уфешIы. ЯтIонэрэмкIэ, товарэу ащэрэр пстэуми анахь дэгъоу, уишIыкIэгъэ шпынкъэу шIлошIыгъэхъунэу рекламэр гъэпсыгъэ. ТищыIакIэ ар щыщ хъугъэ, тигушIысакIэ зэбихъугъ. Кушхъэфачъэ, фотоаппарат, мотоциклэ уиIэхэмэ, ахэр зэрэбгъэфедэшт шIыкIэхэр, шIуагъэу апы-

лър рекламэм къеIуатэ ыкIи къегъэлэгъо.

Рекламэм пшIэрылхэ шхьаIэу иIэхэм ащыщ пкыгъо зэфэшхьафхэр: цIэлэкIыр, сотовэ телефоныр, гъэуцIыIалгъэр, автомобилыр тишIуIэныгъэ щыщ хъугъэхэу, хэпчынхэ умылэкIынхэу къэгъэлэгъогъэнхэр.

1759-рэ илгъэсым докторэу Самуэль Джексон ытхыгъагъ: «Рекламэм непэ щагъэфедэрэ амалхэр апшIэрэ шапхъэм нэсыгъэх, ащ къыхэкIэу, ахэр нахь дэгъу шIыгъэнхэмкIэ амалхэр щыIэжъхэп».

БлэкIыгъэ лгъэхъаным щакIохэм ясатыу нахьышIоу зэхэщэным, цIыфхэр къызэрашIэлэнхэм, ащэрэр ахэм ящыкIэгъэ шпынкъэу арагъэштэным, арагъэ-щэфыным пае амалыбэмэ яусэ-щтыгъэх. А шIыкIэ амалхэр непэ къызнэсыгъэми агъэфедэх. ГушIуIэм пае, ижырэ Вавилон щыпсэушIыгъэ сатыушIхэр ащэрэ товарым ищытхъу алонным фэлэзагъэх. ШIонэу, хэубэн зэ-

фэшхьафхэу, алырэгъоу ыкIи нэмыкIэу ащэхэрэм ядэгъугъэ фэлэзэу ахэм къаIуатэщтыгъэ. Ижырэ Мысырым, Урым ыкIи Рим ащыпсэушIыгъэ сатыушIхэм зыпылхэ сатыур къызыгъэлэгъэрэ тамыгъэхэр ясатыушIыпIэхэм апалэщтыгъэх. Я 15-рэ лгъэшIэгъум динлэжъхэмрэ кIэлэгъаджэхэмрэ яфэлэ-фашIэхэр тхьапэхэм атетхагъэхэу агочы-щтыгъэх.

Рекламэм пылхэ шIэныгъэлэжъэу Чарльз Ю. Янг ышIыгъэ зэфэхьысыжъхэм къызэрагъэ-лъагъорэмкIэ, США-м рекламэм пэлугагъэхэрэ ахъуцэм изы процент пэпчъ фэдэу процент 0,1-рэ къехы. НэмыкIэу къэпIон хъумэ, рекламэм пэлугагъэхъгъэ доллар пэпчъ фэдэу доллар 16 къехы. Мы пчIагъэхэм нэрылэгъу къашIы сыд фэдэрэ бизнес-кIи рекламэм мэхъэнэ ин зэриIэр. Джефферсон институт зэхэщэгъэным кIэщакIо фэхъу-гъэхэм ащыщэу Говард Рафф бизнесмен ныбжыкIэхэм

апашхъэ къышгушIуIэгъэ къариIуагъ: «Дунаим тет анахь цыгъоуыт дэгъу шгушIыгъэкIи IужьугъэкIышIушIтэп рекламэ фэшIумышIэу. ЦIыфхэм ащ икIэбар зэхахын фае. Цыгъоуы-бгыр зэкIэм зэранахъ дэгъур, цIыфхэм цыгъохэр зэриIэхэр ашIошI жъугъэхъун фае. Джащ фэдэу, шгуикIэбар анаIэ ты-ряжъугъэдзэн фае. Ауштэу зышIумышIыкIэ анахь товар дэгъури зыми имышIыкIагъэу къышIуIэкIэнэн ылэкIышIт».

Сэмэркэу фэдэми, мы гушIуIэхэм рекламэм мэхъанэу иIэмрэ ипшIэрылхэрэ икIоу къагъэлэгъо. Рекламэ шIэ пчIагъэу мафэ къэс цIыфхэм алыгъурэмрэ зэхэщыным пае сыда шIэн фаер? РекламэшIы-ным пылхэм лэныкIыуиIа къыхагъэщы: зыми фэмыдэу хэушхьафкIыгъэу товарыр зэрэщытыр хэгъэунэфыкIыгъэ-ныр, рекламэр къыкIэлотыкIы-жыгъэгъэ шIыгъэн зэрэфаер, зэгъэпшIэгъэ теубытагъэ ащ хэл-

хъэгъэныр, уахътэм диштэныр, зэхэщыхъэрэм агукIэ аштэныр.

Рекламэм имэхъанэ зыкIыIэ-тынымкIэ интернетыр IэпыIэгъушIу хъугъэ. Ар анахъуу къа-хэзыгъэщырэр сыд фэдэрэ къэ-ралыгъуи ащыIэ фирмэхэм афэгъэхьыгъэ къэбархэр псын-кIэу цIыфхэм анигъэсын зэри-лъэкIырэр ары. ИнтернетымкIэ рекламэм нэлугасэ зыфэзшышI-хэрэм япчIагъэ илгъэ къэс Уры-сыем щыхэщэ. ШIоалыр ыкIи къэлэ зэфэшхьафхэм ар про-центитфым щегъэжъагъэу пшIым ащынэсы. Рекламэр зы чIыпIэ итэп, хэхъоныгъэхэр ешIых, зызэблэхъу, дунэе кул-турэр зэрехъокIы.

ТхыIхъу ыкIи журналхэу «Маркетинг в России и за рубежом», «Маркетолог», «Современная торговля» зыфIошIэхэр къызыфигъэфедзэ къызыгъэхъаырыгъэр Адыгэ Республикэм и Лгъэпкъ библиотекэ техникэмрэ экономикэмрэ афэгъэхьыгъэ литературэмкIэ иотдел иIофшIу ШIХЪЭЛЭХЪО Нфсэст.

2010-рэ илъэсыр — кӀэлэегъаджэм и Илъэс

Хэтрэ цӀыфи сэнэхъатэу кы- хыхыштым еж игыгукӀэ екӀу. Зым ицӀыкӀугом кышцегъэжа- гъэу а сэнэхъатым зыфещэи, ад- рэр цыӀэныгъэм чыпӀэ кӀынэу зэригъуагъэм кыхэкӀэу идунай зэригъуагъэм кыкӀуаӀа.

Дзыбэ Къадырбэч Джамболэт ыкӀор 1940-рэ илъэсыр гъэтхэ- пэм и 1-м кӀуаджэу Хъатыгъу- жыкӀуае кышцыхъугъ. КӀы- ныгъоу цыӀэр зэкӀэ фыхахыгъэм фэдэу, ащ ищыӀэныгъэ цышц пы- чыгъо шӀукӀае кӀуагъэ. ЦыкӀуэз псыжӀор зытырикӀэжыи, ащ кыхэкӀыкӀэ илэгъухэм ауж илъэсишкӀэ кынагъэу еджапӀэм чӀэхъагъ. Апэрэ мафэхэм къаше- гъэжыагъэу шӀэоажыер нэж- гъуэрэу, шӀэныгъэм зыфикӀудыеу, псынӀкӀэу зэкӀэ гурылоу зэрэщы- тым кӀэлэегъаджэхэм гу лъатагъ. Анахъэу Къадырбэч ыгу рихы- цыгъэхэр машинэхэр, техникэр арыти, ремесленнэ училищым чӀахъаш, кызыухыкӀэ, Фрунзэм ыцӀэ зыхырэ заводым Иоф- шӀэныр шырегъажэ. Ащ ыуж бэ темышӀэу дзэм кӀуадыкӀу цышц- нэу кӀэлэ ныбжыкӀэр макӀо.

Къадырбэч зэрэкӀэлэ хъушхэм, ишӀэныгъэхэм ахигъэхъоным зэрэпылӀым икомандирхэм гу лъатагъ ыкӀи ащ кыратыгъэ тхылыр ылыгъэу кӀуадыкӀу кыкӀыжышц, Краснодар макӀо. МэкӀумэщ институтым имеха- ническэ отделение чӀэхъэгъэ Къадырбэч дэгъу дэдэу еджэ. ИщыӀэныгъэ гъогу зӀлухыгъэу кышцэхуэ, нахышӀум цӀэгугъы. Ау тхымыкӀагъор кызыдикӀы- штыр пшӀэштӀэл...

Ышхъэ зэрилыгыжышц ах- щэр кыӀэжыныным пае еджэгъу ужым заводым Иоф цышӀэштыгъ. АуштӀэу ящэнэрэ курсыр кыу- хызэ, ИофшӀаплэм шыӀэу шӀэобж хылыгъ тешагъэ мэхъу. Илъэсыр кӀехъурэ сымэдджэщым чӀэлыгъ, ылакто мызэу, мытӀоу опера- цие ашӀыгъ. Ащ фэдизым зэ нэмылӀэми ыгу кӀэкӀодыгътӀ. НыбжыкӀэгъур гъушхоба? Етлани Къадырбэч иныбджэгъухэри, икӀэлэегъаджэхэри Іэпылэгъушхо кыфэхъуштыгъэх, еджэнри зэ- пырагъэгъэуэгътӀ, институтыр илэгъухэм къадиухыгъ.

БэщитӀум атетӀэу Дзыбэ Къа- дырбэч ячылэ кыгъгъэжыи, кол-

хозым ИофшӀэныр шыригъэ- жыагъ. Ащыгъум ащ кӀынэу ылыгъушхэр джы пкӀыхъӀэ Іае фэдэу ыгу кӀэкӀыжыи. Машини, куи уимыӀэу, бэщитӀум уате- гъуагъэу непэрэзымафэм шхо- фым уитыныр псынӀкӀэгъона? Ау цыӀэныгъэр дэи закӀэу зэ- хэлӀэп. ГукӀэгъушхо зыхэлӀ цыӀф Къадырбэч ыпэ кыфагъ. Охътабэ темышӀэу Шышхъэ

цые 18 пэкӀэкӀыгъ). Бэщыр зэрэцӀидзыжыштымкӀэ гугъа- пӀэрэ шӀошхъуныгъэрэ иӀэу Мыекъуапэ кыгъгъэжыгъ. Бэ темышӀэу производственнэ егъэджэнымкӀэ мастерэу мэ- кӀумэщ техникумым ИофшӀэ- ныр шыригъэжыагъ. Нэужым,

ЗЫМИ КӀЭХЪОПСЫРЭП, ШЫӀЭНЫГЪЭМ ФЭРАЗ

Тэмарэрэ ежыӀррэ шхъэгъу- сэ зэфэхъугъэх. Джа уахътэм кышцегъэжыагъэу лӀым кӀынэу телыр, зэкӀ пӀоми хъунэу, ишхъэгъусэ ыпшӀгъэ рилъхъа- жыгъ.

Краснодар дэт сымэдджэщӀэу Къадырбэч зычӀэлыгъэм иврач- хэм ащ нахъэу яшӀуагъэ кызээрэмыгъэкӀошхъуштыр кыраӀуагъэу цытыгъ. КӀалэу Курган дэс врач ІэпӀасэу Ели- заровым икӀэбар зызэхакым, ар Іэпылэгъу кыфэхъуштыгъ тыраубытагъ. Ау ащ дэжэ укӀоныр Иоф псынӀкӀагътӀ, цыӀфхэр илъэсипшӀырэ чэзы- ум хэтыштыгъэх. Арэу цытми, агу агъэкӀодыгътӀ, кызэкӀаӀоу тӀысыжыгъгъэх. ШыпӀкӀэ, цыӀф дэгъуби зэшхъэгъусэхэм апэ кыфагъ. Къадырбэч лъэ- шӀэу афэраз а уахътэм парти- ем и ШӀэуджэн район коми- тет илофышӀэштыгъэу Шыаукъо Аскэрбий, Социалистическэ ИофшӀаӀэм и Лыхъужыгъу, ме- ханизатор цӀэрылоштыгъэу Мэ- рэтыкӀо Аслъан, врач ІэпӀасэу ХъагъундэкӀо Нурбий. Хэти амалэу илэмкӀэ Іэпылэгъу кы- фэхъугъ, илоф ашӀокӀынэу зыпарэкӀи гуаф рагъэшӀыгътӀ.

ИлъэсипшӀырэ узэжэн фэе чэзым пхырыкӀи, Къадырбэч Елизаровым ІукӀагъ. Ылакто блэгъогъогу Курган сымэджэ- щым операцияе шашӀыгъ (зэкӀэмкӀи Къадырбэч опера-

1987-рэ илъэсыр, Москва дэт мэкӀумэщ институтэу Горячки- ным ыцӀэ зыхырэ ипедаго- гическэ факультет чӀахы дэгъу дэдэкӀэ кыгъухыжыгъ. Нэужми шӀэныгъэхэм зышхакъгъэорэ еджапӀэу Москварэ Челябин- скэрэ адэтхэм цӀэгъогъогу ащылагъ.

ЗыпарэкӀи Къадырбэч тхыа- сыхъэштыгътӀ, илоф нэмыкӀ го- рэм ныбжыи фигъэзагътӀ, зэ- рэсымаджэм пае фэгъэкӀотэн- хэр кыфашӀынхэм ежэныр хэгъэкӀыри, ащ тешыныхъэ- цытыгъ. Сыд фэдэ ИофкӀи апэ итыным ренэу пылыгъ. А уахъ- тэм АР-м ИофшӀэнымкӀэ ыкӀи социальнэ хэхъоныгъэхэмкӀэ иминистрэштыгъэу Натхъо Ра- зыет ишӀуагъэкӀэ Къадырбэч ахыщэ Іэпылэгъу кыраты, апэрэ машинэр кызэришцэфыгагъэр игуапэу кӀеӀожыи. Джащы- гъум ИофышӀэ кӀоныр нахъ псынӀкӀэ кыфэхъугъагъ. Ащ фэдэ цыфыгъэ зекӀокӀэ пстэуми ыгу лъэшэу кыдащэштыгъ.

Дзыбэ Къадырбэч Мыекъопэ кӀэралыгъо технологическэ уни- верситетым иполитехническэ колледжэу непэ зышхалажӀэрэм шхъэкӀэфэныгъэххо кы- шыфашӀы. Коллективэу зыдла- жӀэрэм ежыри лъэшэу фэраз. Колледжым идиректорэу Бор-

сэ Хызыр шӀэныгъэ куурэ зэхэщӀэкӀэ амал дэгъурэ зыӀэкӀэлэ цыӀфэу елыгът.

Къадырбэч непэ кызнэсы- гъэми емызэщыжыгъэу ишӀэныгъэ хэгъахъо, статыхэр етхых, кы- хеутых, научнэ конференциехэм чанэу ахӀалажӀэ, 1995-рэ илъэ-

сым педагогическэ шӀэныгъэ- хэмкӀэ кандидат диссертациер кыгъгъэштӀыпкӀэжыгъ. АщкӀэ Іэпылэгъушхо кыфэхъугъэ шӀэныгъэлэжыгъэу КӀудаикъо Мурат фэразэу игугъу ешӀы. Къадырбэч игъэхъагъэхэр мызэу, мытӀоу кыхакъгъэщыгъ. Ащ «УФ-м гурыт профессиональнэ гъэсэнныгъэмкӀэ илофышӀэ гъэшӀуагъ», «АР-м народнэ гъэсэнныгъэмкӀэ илофышӀэ гъэшӀуагъ» зыфилорэ цӀэхэр кыфагъэшхотшагъэх, цытхъу тхылыгъэ кыратыгъ.

Ащ фэдиз кӀыным кып- хырыкӀи кызфэкӀогъэ кӀэ- лэегъэджэ сэнэхъатымкӀэ анахъ гъэхъэгъэххоу ышӀыгъэу ежы ылыгътэрэр ныбжыкӀэхэм гурылогъошӀу зэрафэхъурэр ары. Заочнэ егъэджэным илъэ- сыбэ хъугъэу зэрэфэгъэзагъэм кыхэкӀэу, Иоф ашӀэзэ еджэхэ- рэр ары нахыбэу зыӀукӀэхэрэр. Еджэнри, ИофшӀэныр, унэгъо фӀоло-фашӀэхэри зѐдахыныр афэмыкӀолӀэу колледжыр кычӀэздыжыгъэрэи макӀэп.

Ахэм афѐдабэмэ Къадырбэч Іэпылэгъу афэхъугъ. Ежы ишӀошӀыкӀэ, цыӀф дэу тапэ кыфѐрэмэ нэмыкӀэу кыт- шӀуагъэшӀыми, цыӀф дэгъоу дунаим тетыр нахыб.

Къадырбэч гушӀаӀб, чыпӀэ кӀын ифэгъэ цыфым блэ- кӀышхъуштӀэп. Ежы иныб- жыкӀэгъум пэкӀэкӀыгъэ кӀын заулэм жъалымыгъэ кыхалъхъаныр хэгъэ- кӀыри, гукӀэгъушхо цыӀф- хэм афишӀынуу апсыхыагъ. Ижырэ адыгэ орѐдыжы- хэм ядѐлуныр икӀас. Лы- хъужхэм афэгъэхыгъэ пшынальэхэм ядѐлу зы- хъукӀэ кӀуачӀэ кыраты. ТыкӀэзыуцухъэрэ дунаим идѐхагъэ езѐщырѐп. Уахъ- тэ зыщигъотырѐм пѐзэ- кѐантфыр ылыгъэу псы- Іушхом Іусыныр икӀас. Псѐушхъэхэр шӀу елыгъ- гъух Колледжым ишагу дѐс хъэхэм мафѐ кӀѐс ашхын афехыи. Сабыйхэм адѐ- джѐгъумэ, гуахъо хегъуа- тѐ, сыд фѐдэрѐ Иофыгъуи, кӀыныгъуи цӀэгъушхэ.

ШыӀэныгъэм кӀыныбэ кы- фихыгъэми, цыӀф дэгъубэу зѐрихылаӀагъэр шӀухафтын инѐу Къадырбэч елыгът. Ахѐр сыдигъуи Іэпылэгъу кыфэхъу- гъэх, ыгу агъэкӀодыгътӀ, нѐбгырэ пѐпчъ шӀукӀэ ыгу кӀынагъ, ацӀэхэр ыгъашӀоу кызды- рехыахы.

— Зыми сыкӀэхъопсырѐп, — еӀо Къадырбэч, — мош фѐдиз кӀынѐу скӀэхэкӀыгъэм ыуж, непѐ, мѐшѐлахъ, сиӀофхэр дэгъух, кызѐдэхъугъэм сырыраз.

ЦыӀф шӀагъоу, кӀэлэегъэджэ ІэпӀасэу Дзыбэ Къадырбэч кызышхъугъэр гъэтхэпэм и 1-м илъѐс 70-рэ хъугъ. АщкӀэ ты- фѐгушӀо ыкӀи псауныгъэ пытѐ илѐнѐу, иунагъо тхыагъо нэмыкӀ имылыныу, пхъорѐлѐф цыӀыкӀу- хэм яхъяр ишхъэгъусѐу Тама- рѐрѐ ежыӀрѐ зѐдалѐгъунѐу афѐтӀо! Опсѐу, отхѐжы, Къа- дырбэч!

ЧЭНЫШХЭ Молѐдхъан. Журналист.
Сурѐтым итыр: Дзыбѐ Къа- дырбэч.

Археологиие Иофыгъохэр

Зыфаслорэр палеолитыр ары. КъохъӀӀэ Кавказым ыкӀи Адыгеим Иоф ащызышӀӀгъэ археологхэм яушѐтын ИофшӀагъэ- хэмкӀэ ашыгъэ зѐфэхысыжхэм кызѐрагъѐнафѐрэмкӀэ, анахъ пѐсѐрѐ палеолит културѐ лѐпкӀы- хэр мы чыпӀлэхэм ашагъѐунѐ- фыгъэх. Ау ащ епхыгъэу палео- лит искусствѐм ехылаӀагъэу кӀаӀорѐшхо цыӀӀӀ. ШӀэныгъѐ- лѐжхэм кӀаӀо тѐрѐ ыпӀкӀэ (ильѐс мин 900 — 800-кӀэ) узѐкӀлѐбѐжы- мѐ, палеолитым иуахътѐ ыкӀэм зышыфакӀорѐм, апѐдѐдѐ Кавка- зым ижырэ цыӀфыр кыихъо- гъагъэу. Цыфым иижырэ лѐ- уж псѐупӀэ кышцагъотыгъ псы- хъоу Мзымтѐ инѐпкыбгъухэр кыубытѐу Хостѐ зыдѐщытым дѐж. Адыгеим ехылаӀагъэу кӀѐпӀон пӀѐжӀыштыр археолог- хэм кӀагъотыгъэхэр икӀѐу зѐрагъѐшӀагъэу зѐрѐщымыт- хэр ары. Ахѐр палеолитым икѐежѐпӀэ пасѐм халыгътѐхѐр уцупӀэхэр ары. Палеолит гуры- тым илъѐхъан нахъ зѐхѐфыгъ, кӀѐиӀотыкӀыгъ. Ауми, палеолит

АДЫГЕИМ ИЧЫГУХЭМ КЪАЩЕЖЬЭ

пѐсѐ дѐдѐр, ащ епхыгъэ кул- турѐхэр шыбгъѐзыенхэр тѐрѐ- зѐп. АхѐмкӀэ ІѐубытыпӀӀх псыхъоу Фортепьянкѐ (кӀалѐу Мыекъуапэ икӀѐхъапӀѐкӀэ нахъ гъѐзагъэу Шхъэгъуащѐ исѐ- мѐгубгъукӀэ хѐлыадѐ) инѐпкӀэ апѐдѐдѐ кышцагъотыгъ Іѐмѐ- псымѐхѐу, ижырэ уахътѐм агъѐфѐдѐу шытыгъэхѐр.

Мы чыпӀӀӀ ары зѐлѐашӀѐ- цытыгъ археологѐу АуӀѐ Пшы- мафѐ Олѐгъѐй ыкӀѐом иначѐнѐ ИофшӀӀэгъшхо зыкызѐӀуихы- нымкӀэ анахъѐу зишӀуагъѐ кӀѐкӀуагъѐр. А лѐхъаным Под- горненскѐ гурыт еджапӀѐу N 14-м илыхъѐокӀо-кӀѐгъотѐкӀо куп, П. АуӀѐр алыплѐзѐз, археологиие материалхэм якы- хѐгъѐщын хѐлѐжыѐгъагъ. Ащыгъум тѐ АуӀѐ Пшымафѐ тырикӀѐлѐеджѐкӀуагъ, джы непѐ ащ илоф лъытѐгъѐкӀуагъ. Археологышхом игухѐлѐхэр

ар зышымылѐжы ужи обществен- нѐ научнѐ-ныбжыкӀэ клубѐу «За гранью известного» зыфилорѐм лѐгъѐкӀуатѐх, пхы- рѐщых. Непѐ гъѐзетѐдѐжѐхэм ятӀомѐ, ядгъашӀѐмѐ тшӀѐиӀыгъ научнѐ-ушѐтын Иофхѐу зѐшӀо- тыхѐхѐр. АКъУ-м игеологѐ-ми- нералогическѐ музей епхыгъѐу кыдѐкӀырэ журналѐу «Вестник» зыфилорѐм научнѐ темѐ зѐфѐшъ- хѐафхѐмкӀэ тхыгъэхэр кыдѐ- хыагъѐх: ахѐр я N 13 — 18-рѐ кыдѐкӀыгъѐхэм арытых.

Археологием лыплѐлѐхѐрѐм ахѐр агъѐфѐдѐнхѐ ыкӀи яшӀѐ- ныгъѐхѐр нахъ агъѐпытѐнхѐ алыѐкӀышты.

Пѐсѐрѐ тхыбзѐм ехылаӀагъ «Зачаточная письменность или идеография, найденная на землях Адыгеи» (N 13-м ит);

«Каменные люди — люди на камнях» (N14-р);

«Палеолитическое искус- ство» (N 15-р);

«Палеолит на землях Адыгеи» зыфилорѐ статѐяр АуӀѐ Пшымаф зыфѐгъэхы- гъѐр, ау ар кӀѐиӀотыкӀыпагъѐп ыкӀи 2010-рѐ илъѐсыр джыри нахъ куоу кӀѐитӀотыкӀышты, экспѐдициѐ угъѐиӀгъэхѐу цы- Іѐхѐри дгъѐфѐдѐштых (N 16-р). «Аминовский Феномен» — Древнейшие жители Май- копки (N 17-р).

«Пора собирать камни» зыфилорѐ тхыгъѐр журналым ия 18-рѐ номер ит.

Научнѐ клубыр хѐпшӀыкӀѐу ыпӀѐкӀэ лѐкӀуатѐ, гушпысѐкӀэ амалхэр ІѐкӀлѐ зѐрѐхъугъѐхэр археологиие материалхэм афи- шӀырэ уасѐм кыуегъашӀѐ. Тыгу етыгъѐу краевѐд лыхъѐон-кыхѐ- гъѐщынхѐр, ахѐм язѐхѐфын- зѐгъѐшӀѐн ыкӀи клубым изѐте- гъѐпсыхъан еджѐкӀо хъупхѐѐ

чанхѐр хѐщѐгъѐнхэм тыпылѐ.

Кыхѐзѐгъѐщы шӀѐиӀыгъ Мыѐ- кӀопѐ районнымкӀэ еджапӀѐу N 10-м ия 9-рѐ классѐу «б»-м иеджакӀоу, ижырэ тарихыр лѐшѐу зикӀасѐу Елизаветѐ Ми- роновѐр. ШӀэныгъѐ гъѐнѐфагъѐ- хѐр ащ АКъУ-м епхыгъѐ кӀѐу- тамѐм шызѐрегъѐгъотых. Адыгеим шыпсѐурѐ цыӀф лѐпкӀы- хэм ятарихъ ыкӀи якультурѐ игуапѐу зѐрегъашӀѐ, тикӀуб ИофшӀѐкӀэ амалхэр цѐгъѐотых. Пшѐашѐгъѐр зѐрѐИофшӀаӀлорѐи кӀѐнѐфагъ, ащ ишыхъагых апѐрѐ тарихъ пкыгъѐохѐу кыгъѐоты- гъѐхѐр, ахѐми Иоф тѐрѐзѐу за- дѐтшӀѐрѐ ужым ягъгъу кѐѐт- шӀышты.

Г.В. ПРИБЫЛОВ.
Историк-краевѐд. АР-м гъѐсэнныгъѐмрѐ шӀѐныгъѐмрѐкӀѐ изаслужѐннѐ ИофышӀ, научнѐ- ныбжыкӀѐ клубѐу «За гранью известного» зыфилорѐм итхъамат.

НыбжыкIэхэмрэ лъэхъанымрэ

тыжт Исмахилэ, Iэшынэ Сэфэрбий, ЦыкIу Индрис, нэмыкIхэр еджакохэм аIудгэкIагэх, Хэгъэгү ззошхор зыфэдагъэр, аш гыогоу шызэпачыгъэр, кIинэу шалъэгъугъэр кIалэхэм кыафалотагъ.

Джаш фэд, илээс кыыхэ-кIырэп Теклоныгъэм и Мафэ кызысыкIэ автопробегхэр зэхэтымышхэху, заом шыфэ-

ШхъапцIэжыкIо Мэдин, еджапIэхэм ашылажхэху, тренеру Iоф зышIэху Жэнэ Аслъан, УайкIоко Хызыр, Абредж Алий, Ешыгоо Мыхутар, Къэдэ Аслъан.

Сыхъат зытIушэ кIогъэ спорт зэнэкIокIоу «А ну-ка, парни!» зыфилорэм кIэхуу фэхъугъэхэм зэкIэ кьекIоллагъэхэр афагъэнэIуасэх. Судья шхъалэу

ИкIэхым ЦуякIо Теуцожт теклоныгъэу кыдахыгъэхэмкIэ кIалэхэм афэгүшIозэ, дзэм кыулыкIу шыхынэу зашхэхкIэ япшхэрылхэр шытхуу хэлъу агъэцIэнхуу, адыгэ лъэпкIым идахэ арагъэлонэу, дэгъоу еджэнхуу, нахыжхэм шхъэкIафэ афашIынэу, тыхэгъэгү шIу альэгунэу, тыдэ шыIэхэми Iэдэб зыхагъэлынэу, псауныгъэ пытэ

ДЗЭ КЪУЛЫКЪУМ ФАГЪЭХЪАЗЫРЫХ

Адыгэ кIалэ РОСТО-ДОСААФ-у дэтым (ипашэр ЦуякIо Теуцожт) спорт зэнэкIокIоу «А ну-ка, парни!» зыфилорэр ятIонэрэ гурит еджапIэм бэмышIэу шы-зэхихуагъ. Теклоныгъэр кы-зыдахыгъэр илээс 65-рэ зэрэхуэрэм, хэгъэгүм иухъумако-хэм я Мафэ ыкIи ныбжыкIэхэр дзэ кыулыкIум фэгъэхъазыры-гъэнхэм ар афэгъэхъыгъагъ. Къалэм иеджапIэхэм яа 10 — 11-рэ классхэм ашеджэрэ кIэлэ 20 аш хэлэжыагъ. Ахэр турникым зыдэлэтэгъэнымкIэ, лъагэу пышIэгъэ кIапсэм альакохэр кызыдырамыгаIэу дэцохъоэгъэ-нымкIэ, противогазыр псынIкIэу зышхъарылгъэшIогъэнымкIэ, километрэ хуэрэ кругыр шхон-чыр ашIохэлъагъэу метрэ 300 пэпчт къэуцухэмэ, гранатыр адзызэ, шэрыохэзэ къэчты-хэгъэнымкIэ зэнэкIокIугъэх.

Дзэ кыулыкIум ныбжыкIэхэр фэгъэхъазырыгъэнхэм фэгъэхъыгъэ спорт зэнэкIокIу кызыдIуихыгъэ народнэ депутат-хэм якIэлэ Совет итхъаматэу Отэхь Рэшудэ. ЗэнэкIокIум хэлажхэхэрэм кыафэгүшIуагъэх къалэм иадминистрации ипашэ игуадзэу Джамырзэ Гошнагъо, нахыжхэм якIэлэ Совет итхъаматэу Iэшынэ Казбек. Сыхъат зытIушэ зыкIудыгъэ зэнэкIокIум тызэрэлпылэрэм

дакIоу зэдэгүшыIэгъу кIэки дьтиIагъ ыпшхэкIэ зыцIэ кышхетIогъэ ЦуякIо Теуцожт.

— Мыш фэдэ зэнэкIокIу-хэр зызэхатшхэхэр илээс 20-м кьэхуэгъ, — кырегъажхэ аш. — Мыгъэ зэхатшхэхэр Теклоныгъэр кызыдахыгъэр илээс 65-рэ зэрэхуэрэм фэгъэхъыгъ. Сид фэдэ Iофи тыгу етыгъэу зыфэтэгъэхъазыры. Аш ишыхъат хэгъэгүм иухъумако-хэм я Мафэ зерифэшIуа-шэу пэгъокIыгъэным фэгъэхъыгъэ мазэ зэрэхэхатшхэхэр. А уахътэм кыкIоцI къалэм иеджапIэ пстэуми Iоф-тхэбзэ эфэхъафэхэр ашызэхатшхэхэр.

Корр.: Дэгъугъэ ахэм ашышхэм ягугъу кыитфэ-пшIыгъэемэ. Хэта ахэр еджапIэхэм ашызэхэзышхэ-гъэхэр?

Цу.Т.: Ашызэхэзышхэ-гъэхэр пэублэ организациехуу еджапIэхэм ашытиIэхэм япашхэр, физкультурэр языгъэхыхэрэр арых. Ахэм еджакохэм апае «А ну-ка, парни!» зыфилорэ зэнэкIокIухэр зэхатшхэхэр. ЕджапIэхэм ашатекIуагъэхэр арых непэ мыш кырацIу-лагъэхэр. Джы теклоныгъэр кыдэзыхыхэрэу МыекIуапэ тшхэу. ЯтIонэрэмкIэ, тиветеранхуу СтIашIу Рэшудэ, Чэ-

хыгъэхэм ясаугъэтхуу къалэм, кыуаджэхэм, кыутыгъэм адэт-хэм кыагъагъэхэр атетымыл-хэхуу, шымыIэжхэр тыгу кыэтымыгъэкIыжхэху. Чылагъо-хэм тызадахэкIэ, саугъэт-хэм апашхэхэ цIыфыбэ зыхэ-лэжхэрэ митингхэр шызэхэт-шхэхэр. Ахэм кыагуаIэх кьоджэ-дэхэр, заомрэ IофшIэнымрэ яветеранхэр, ныбжыкIэхэр, кIэлэ еджакохэр, кьэлэ админи-страцием иIофшIэхэр, псэушIэ чыпIэхэм яадминистраторхэр. Шэч хэлъап а Iофшхэбзэхэм патриотическэ пIуныгъэмкIэ мэхъанэшхо зэралэр. Марышхэ непи ольэгъу зэнэкIокIоу зэхатшхэхэм цIыфыбэ кызы-рекIоллагъэр. Ахэр зэнэкIокIум хэлажхэхэрэм акъош-Iахылых, яныбджэгъух, ягъунэгъух.

Корр.: Адэ шхо сид фэдэ IэпыIэгъуа еджапIэхэм алэкIэжыгъахэр?

Цу.Т.: ТфэлэкIыштымкIэ тыналэ атетэгъэты, еджапIэхэм бэрэ ташIэ, ахэм ашылажхэхэрэм ашышхэри кызырэтфакIорэр макIэп. Тызэгүрылоу зы Iо-фыгъо шхъалэ — дзэм кыулыкIу шыхыным фэгъэхъазырыгъэн-хэм, ныбжыкIэхэр дзэкIолI дэгъу хуэнхэм, кIалэхэм апкы-шIола пытэным — тыдэлажхэ. АшкIэ IэпыIэгъу кысфэхуэхэрэми ацIэ кьеслон. Ахэр сиIоф-шIэгъухуу ХыаIэгъогъу Инвер,

УайкIоко Хызыр кызы-риIуагъэмкIэ, кьэлэ гурит еджапIипIым кыарыкIыгъэ кIэлэ 20 ахэм ахэлэжыагъ. Апэрэ чыпIэр зыфагъэшIошагъэр ЦыкIу Нурыет зипэцIэ ятIонэрэ еджапIэм кыгъэкIогъэ кIэлэ еджако командэм хэтхэр ары. ЯтIонэрэ чыпIэр зэдаг-шыгъэ апэрэ ыкIи япIэнэрэ еджапIэхуу НапцIэкIо Бадур-рэ Шумэн Аскэррэ зидиректор-хэм якомандэхэм. Яшэнэрэ чыпIэр зыубытыгъэр яшэнэрэ гурит еджапIэм икоманд.

Турникым зыдэлэтэгъэ-нымкIэ, канатым дэцохъоэгъэ-нымкIэ, гранатыр адзызэ ыкIи шэрыохэзэ метрэ мин кьэ-чыгъэнымкIэ теклоныгъэ кы-дэзыхыгъэхэри кьэнэфагъэх. А кыгъэгүишхыкIи анахэ балыбэ кылажхы, апэрэ чыпIэр зыфа-гъэшIошагъэр ятIонэрэ гурит еджапIэм иеджакоу БжэшIо Аслъанбий. ЯтIонэрэ хуэгъэр апэрэ еджапIэм кыкIыгъэу Тхыагъэпсэу Андзор. Яшэнэрэ чыпIэр зыубытыгъэр Хыэлэ-кIоу еджапIэм икомандэ хэ-тыгъэу МэшфэшIу Мурат. Тур-никым анахыбэрэ — 25-рэ зыдэзыIэтэгъэ Хыэдэгъэлэ Алийи хагъэунафыкIыгъ.

ЗэнэкIокIум теклоныгъэ кы-шыдэзыхыгъэхэм шытхуу тхыл-хэмрэ ахышэ шIухафтыгъэхэмрэ аратыгъэх.

яIэнэу кыафэлъаIуагъ.

— Непэрэ спорт зэнэкIокIум фэгъэхыгъэу сэри гү-шыIэ заулэ кьасло шIоигъу, — ело народнэ депутатхэм якIэлэ Совет итхъаматэу Отэхь Рэшудэ. — Хэгъэгүм иухъума-кохэм ыкIи Теклоныгъэнхэм ямафэхэм афэгъэхыгъэ зэх-хэхэр, зэнэкIокIу гъэшIэгъон-хэр ти РОСТО-ДОСААФ зы-зэхихуагъэр илээс 20-м ехуэгъ. НыбжыкIэхэр патриотэу пIугъэнхэмкIэ ахэм мэхъанэ-шхо яI. КIалэхэр зэхыхэхэм ашэ-чэфых, бэзджапIэхэр, урамым тетышхэр нахэ макIэ ахэм ашIых. Заом иветеранэу кыит-фэнэжыгъэр макIэ. Ахэм ре-нэу тыналэ атетэгъэты. ЦуякIо Теуцожт ахэр еджакохэм ре-нэу аIуегъаIэх, автопробегхэм ахегъэлажхэх.

А пстэумэ афэшI тижыи, тикIи ЦуякIо Теуцожт фэра-зэх. Ахэм ялэIуIкIэ «Адыгэ-кIалэ ицIыф гъэшIуагъ» зыфилорэ шытхууцIэр кьэлэ Советым Теуцожт фигъэшIо-шагъ. А пстэур аш кылажхыгъ. ЫшIэрэр гүхэхуу хигъуатэзэ егъэцакIэ, мылькоу ахэм апыгъэкIуадэрэри ежыым кье-лэжы.

НЭХЭЕ Рэмзан.

Сурэтыр зэнэкIокIум кы-шытырахыгъ.

ЯХЭГЪЭГҮ ШҮ АЛЪЭГЪУНЫМ ПАЙ

«Солдатский долг» зыфилорэ пчыхъээхахыу МыекIопэ медицинэ училищым шы-кIуагъэм Адыгэ Республикэм и ЛъэпкI музей иIофшIэхэр, я 3-рэ курсым шеджэрэ студент-хэр ыкIи кIэлэегъаджэхэр кIэшакIо фэхуэгъэх. Афгани-стан ыкIи Чэчэным ашыкIогъэ заохэм, нэмыкI чыпIэ «пшыр-хэм» дзэ кыулыкIу ашызы-хыгъэхэр зэIуIкIэм кырагъэб-лэгъагъэх. Заом ехылаIэгъэ кьэ-бархэмрэ кIинэу зэрихы-лагъэхэмрэ ныбжыкIэхэм кыафалотагъ.

КIэлэ ныбжыкIэхуу дзэм ашхэхэрэр янэ-ятэхэм, ягүпсэхэм зэрагъэкIуатэхэрэм афэгъэхыгъэ

видеокъэгъэлэгъоным зэхыхэм шеплыгъэх.

Аш ыуж гүшыIэр ратыгъ Афган заом хэлэжхэгъэ Файзил Магомедовым.

— Бэмэ заом лыгъэ шы-зэ-рахыагъ, — кыIуагъ аш. — Апэрэ шэм икIэо макъэ, апэрэ улагъэхэм уамыгъэгүмэкIынэу шытэп. Ахэм ямылытыгъэу, ашыгъум илээс 18 зыныбжыгъэ кIалэхэм япсауныгъэ кьэууху-мэным пае пытагъэ ахэлъэу зэрэекIошхэр япIон фэгъэ. Арышхэ, заом «имашIо» зылэгъугъэхэмкIэ типшхэры-лыр ныбжыкIэхэр кыулыкIум пэблагъэ тшIынхэр ары. КьэралыгъомкIэ дзэ кыулыкIум мэхъанэшхо иI.

Джаш фэдэу заом хэлэжы-гъэхуу кыэгүшылагъэхэм шыIэ-

ныгъэ гыогоу кыаIугъэр кыIотагъ. МыекIопэ медицинэ учили-

щым тарихымыкIэ икIэлэе-гъаджэу Хыабый Жаннэ кы-зериIуагъэмкIэ, илээс кьэс па-триотическэ пIуныгъэм фэгъэ-хыгъэ зэIуIкIэхэр зэхатшхэх. НыбжыкIэхэр яхэгъэгү шIу альэгъоу пIугъэнхэм, мамыр-ныгъэм, зэкIошныгъэм ямэхъанэ агурагъэлоным пылтых.

Пчыхъээхахыу МыекIопэ музыкальнэ еджапIэу N 1-м чIэс еджакохэм заом фэгъэхыгъэ орагъэр кышхуаIуагъэх, усэхэм кышхаджагъэх.

Пчыхъээхахыу икIэхуу кы-улыкIу зыхызэ заом хэкIодагъэ-хэм зы такыкIырэ афэшIыгъуа-гъэх. ЕтIанэ Афганистан шыфэ-хыгъэхэм ацIэкIэ МыекIуапэ шыгъэгүгъэ саугъэтым кьэагъэ-хэр кIэлъыралхыагъэх.

ДАУТЭ Анжел.

Сурэтыр Iэшынэ Аслъан кыитырыхыгъ.

ПенсиехэмкIэ фондым шъущегъэгуазэ

СТРАХОВОЙ АХЪЩЭР ЗЭРАТЫРЭ ШЫКIЗЭР

КъызэтынэкIыгъэ 2009-рэ илъэсым бэдзэогъум и 24-м номеру 212-рэ зытэгъу аштэгъэ Федеральнэ закону «Урысые Федерацием ПенсиехэмкIэ ифонд, шIокI зимылэ медицинэ страхованиемкIэ Федеральнэ фондым ыкIи шIокI зимылэ медицинэ страхованиемкIэ чIыплэ фондхэм ахагъэхэрэ страховой тынхэм яхылаагъ» зыфиорэм тегъэпсыкIыгъэу, 2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къышублагъэу социальнэ хэбзэлахэ зыкIыр шымылэжыштгъэ Урысыем щэгъэнфагъ. Ащ ычIыплэкIэ бюджетым емыпхыгъэ страховой тынхэу Урысые Федерацием ПенсиехэмкIэ ифонд, шIокI зимылэ медицинэ страхованиемкIэ Фондым ыкIи социальнэ страхованиемкIэ Фондым ахагъэхэрэ агъэнфагъэх.

ЦIыфхэм IофшIэн язытыхэрэм нахыпэм атыштэгъэ социальнэ хэбзэлахэ зыкIым ычIыплэкIэ 2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къышублагъэу ПенсиехэмкIэ фондым, шIокI зимылэ медицинэ страхованиемкIэ ыкIи социальнэ страхованиемкIэ фондхэм страховой тынхэр афагъэхых. ШIокI зимылэ пенсие страхованиемкIэ ыкIи шIокI зимылэ медицинэ страхованиемкIэ страховой тынхэр тэрэзу къызэралыгъэхэрэ ыкIи зэралыгъэхэрэ ПФР-м ыкIи ащ ичIыплэ органхэм аулэпэкIу, социальнэ страхованиемкIэ хагъэхэрэ тэрэзу къызэралыгъэхэрэ ыкIи зэралыгъэхэрэ социальнэ

страхованиемкIэ Фондым еуплэкIу.

Ащ ыпкIэ къикIэу, ПФР-м и Къутамэу Адыгэ Республикэм цыIэм цIыфхэм IофшIэн язытыхэрэм агу къегъэкIыжы шIокI зимылэ пенсие страхованиемкIэ ыкIи шIокI зимылэ медицинэ страхованиемкIэ 2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ тельгъэгъэ страховой тынхэр Урысые Федерацием ПенсиехэмкIэ ифонд администраторэу зэрэгъэпсыгъэ федэхэмкIэ бюджет классификацием икодхэм арагъэхан зэрэфаер. А кодхэр зи-апэрэ пчъэгъищ 392-кIэ къегъэхэрэ арых.

Мыш дэжым къышублагъэу шIокI зимылэ тынхэу блэкIыгъэ мазэм тельгъагъэхэр къыкIэлъыкIорэ календарь мазэм ия 15-рэ мафэ шIомыкIэу атынхэр япшъэралыгъэу зэрэщытыр. ЗыгорэкIэ страховой тынхэр а палъэм ехъулэу алэкламыгъэхэгъэхэм е икъоу амытыгъэхэм, ар къатенагъэкIэ алъыгъэ ыкIи къарагъэтыжыкIыкIы палъэу шIуагъэкIыгъэм имафэ пэпчъ тельгъагъэу пеняхэр къафалытэхэзэ.

ЗыгорэкIэ цIыфхэм IофшIэн язытырэм страховой тынхэмкIэ 2009-рэ илъэсым итыгъэгъазэ и 31-м ехъулэу чIыфэ къытенэгъагъэм, страховой тынхэр аригъэхан фае федэхэмкIэ адми-

нистраторэу цытыгъэ Федеральнэ хэбзэлахэ къулыкIум бюджет классификациемкIэ икодхэм. А кодхэм яапэрэ пчъэгъищ 182-кIэ къегъэх. 2010-рэ илъэсым ыпэрэ палъэм страховой тынхэмкIэ Федеральнэ хэбзэлахэ къулыкIу администраторэу цытыгъэшъ, страховой тынхэмкIэ 2009-рэ илъэсым тельгъэгъэ декларациери хэбзэлахэ къулыкIум иорганхэр ары зыфигъэхын фаер.

ШъхъэзэкIо предпринимательхэу, очылахэу, нотариусхэу ыкIи нэмыкIхэу лэжыапкIэрэ шIухафтынхэмрэ цIыфхэм язымытыхэрэм 2002 — 2009-рэ илъэхэм ателыгъэгъэ страховой тынхэр бюджет классификацие-

мкIэ кодхэу страховой тынхэр пчъэгъэ гъэнэфагъэм тегъэпсыкIыгъэу къызыщыдалыгъэгъэхэрэм арагъэхан фае. А федэхэмкIэ ПФР-р администраторэу цытыгъэ, апэрэ пчъэгъищыр 392-кIэ къызыщегъэ-рэ кодхэм страховой тынхэр ахэм арагъахэ.

2010-рэ илъэсым страховой тынхэм яставкэхэр мылэгаплэхэм атегъэпсыкIыгъэу къэнэжыкI: процент 20-р —

ПФР-м, проценти 2,9-р — Урысыем и ФСС, проценти 3,1-р — шIокI зимылэ медицинэ страхованиемкIэ ифондхэм алокIэх. 2011-рэ илъэсым ставкэхэм къахъоуцт ыкIи цIыфхэм IофшIэн язытыхэрэм экIэмкIи атыштыр

лэжыапкIэмкIэ фондым ипроцент 34-рэ. Ащ цышъэу процент 26-р — шIокI зимылэ пенсие страхованием, проценти 2,9-р — шIокI зимылэ социальнэ страхованием, проценти 5,1-р — шIокI зимылэ медицинэ страхованием ифондхэм афагъэхыштых. Страховой тынхэу атыштхэр зытыралыгъэхэрэ лэжыапкIэм ыкIи шIухафтынхэм апае цIыфхэм аратыгъэ сомэ пчъагъэу зэхэгъэхъожьхэзэ сомэ 415000-м шIомыкIырэр ары.

Бухгалтер къулыкIухэм яIофшIэн нахъ къекIоу гъэпсыгъэным пае ПФР-м исайт къырагъэхыгъэх ахъщэр тыгъэным ищыкIэгъэ документхэм яформэхэр зэрагъэхызырэр шIыкIэм ехылаагъэу игъо афалэгухэрэр, ПФР-м отчетэу ратырэм иформэ ыкIи бюджет классификацием икодхэр.

ЦIыфхэм IофшIэн язытыхэрэм страховой тынхэу къалыгъагъэхэм ыкIи атыгъэхэм яхылаагъэу отчетхэр ПФР-м иорганхэм квартал къэс алэклагъэханхэ фае отчет палъэм къыкIэлъыкIогъэ ятIонэрэ календарь мазэм ия 1-рэ мафэ нахъ класэ мыхъугъэу.

Мы Iофым ищыкIэгъэ къэбархэр экIэ, консультациехэр, джаш фэдэу отчетхэм яформэхэм ябланкхэр цIыфхэр страховат зышIырэ организациер зыщатхыгъэ чIыплэм ПФР-м ичIыплэ гъэорышIаплэу цыIэм ежъугъотылаштых.

ДЭГУМЫКЪО Валентина.
ПФР-м и Адыгэ республикэ
Къутамэу страховоIэ
тынхэмкIэ иотдел
илъшъхъэтет.

ПЕНСИЕХЭР АIЭКИЗГЪЭХЪЭГЪЭНХЭМ ИШАПХЪЭХЭМРЭ

АХЭМ ЯЗЭХЪОКIЫНЫГЪЭХЭМРЭ

Адыгэ Республикэм щыпсэу-хэрэм пенсиехэр алэклэгъэхэгъэнхэм фэлажэ ФГУП-у «Урысыем ипocht», ООО-у «АлыгъэIэсыгъэнхэмкIэ гупч» зыфилохэрэр ыкIи чIыфэт организациехэр.

Пенсиехэм апае ПФР-м ичIыплэ орган къафилыгъэгъэ пенсиехэр шIыкIищ тегъэпсыкIыгъэу пенсионерхэм алыгъэIэсыкIыгъэу пенсиехэр ятыгъэнхэм фэлэжэрэ организацием икассэ ахъщэр щытыгъэныр; унэм щытыгъэныр; чIыфэт организацием пенсионерым счетэу къышублагъэу игъэхэгъэныр. Мыш дэжым пенсиер лызыгъэIэсышт организациер ежэ шIоигъоныгъэу иIэм тегъэпсыкIыгъэу пенсионерым егъэнафа.

Непэ Адыгэ Республикэм щыпсэурэ пенсионерым Адыгеим ит сыдырэ банки ыкIи ащ ифилиалхэу районхэм ащылэхэм ипенсие аригъэханэу амал иI.

Пенсионерым шIоигъоныгъэу иIэм тегъэпсыкIыгъэу цыхъэ зыфишIырэ цIыфэу доверенность зэритыгъэм организациеу пенсиехэр алызыгъэIэсыхэрэм ипенсие къыIихынышъ, иунэ къыфишIынэу ыгъэпсын ылэкIышт. Доверенностыгъэу къау-

шыхъаты: нотариальнэ шIыкIэ; цIыхъэ афэзышIыгъэ цIыфыр зышублагъэу е зыщегъэжэрэ организацием; пенсионерым зыщыпсэурэ чIыплэм цыIэ унэ-эксплуатационнэ орга-

низацием; къышублагъэу пае цIыфыр зычIэгъолхэгъэ Iэзэплэ учреждением иадминистрацие. Ипенсие къыIихынышъ пае пенсионерым цIыфым ритыгъэ доверенностым цыхъэ зэрэфишIырэ лэныкIохэр ыкIи

пшъэралыгъэу ащ фишIыхэрэ къыщегъэлаагъох. ГушыIэм пае, доверенностым ритхэнхэ ылэкIышт «пенсиехэр алыгъэIэсыгъэнхэм фэгъэгъэ организацием къыстегъэ пенсиер

къыIихынышъ къысфихышъ», «пенсиер къызэралыгъэм пае сэ сIэклэ кIэтхэгъышъ», «пшъэралыгъэу фэсшIыгъэхэр ыгъэцэкIэнхэм пае нэмыкI Iофыгъохэр зэрихыштых» ылозэ. Доверенностым палъэу иIэр

илъэсышым ехъун ылэкIыштэп. Палъэр доверенностым къышублагъэу атыгъагъэм, ащ кIуачIэу иIэр зы илъэс шIокIын ылэкIыштэп. 2001-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 17-м номеру 173-рэ зытэгъу къыдэкIыгъэ Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ ипенсиехэм яхылаагъ» зыфиорэм ия 18-рэ статья ия 6-рэ пункт зэригъэнафэрэмкIэ, илъэсым шIокIырэ палъэ зилэ доверенностымкIэ палъэу итхагъэр еухыфэкIэ пенсиер къараты илъэс къэс, пенсионерым пенсиер къызыщыратырэ организацием ар къызыщыгъэ-шIыпкIэжыкIэ.

ЦIыфэу доверенностыгъэу язытыгъэм зыщыфэе палъэм ар экIихыжыкIыкIы ылэкIышт, джаш фэдэу доверенностыгъэу зэралыгъэу цIыфми зыщыфэе палъэр доверенностым ехылаагъэу ипшъэралыгъэр зытырихыжыкIыкIы ылэкIышт. Ащ фэдэу зыхъукIэ доверенностыгъэу язытыгъэу пенсионерым ифэшIошэ къэбар пенсиер къэзытырэ организацием лыгъэIэсын фае.

ЦIыфэу Урысые Федерацием щыпсэурэм ипенсие ехылаагъэу

доверенность аритын фит IофшIэнымкIэ пенсиер Урысые Федерацием ащ къышублагъэу. Ащ фэдэу зыхъукIэ международнэ зэзэгъыныгъэхэм агъэнэфэрэ шапхъэхэм атегъэпсыкIыгъэу доверенностыгъэу агъэхызыр.

ПочтэмкIэ ыкIи пенсиехэр алызыгъэIэсыхэрэ организациехэмкIэ къыкIыхэзэ пенсиехэр зэралэклагъэхэрэ шIыкIэм 2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къышублагъэу зэхъокIыныгъэхэр фэхъугъэх. Нахыпэм пенсиехэр формэу П-2-м тегъэпсыкIыгъэу картчэкэхэмкIэ аратыштыгъэхэм, джы мазэ пэпчъ тельгъэгъэу ведомостхэр агъэфедэх. Ащ тетэу зыкIагъэпсыгъэр ахъщэр зэралыгъэм епхыгъэу къэбархэмкIэ пенсиехэр алызыгъэIэсыхэрэ организациемрэ ПФР-м иорганхэмрэ зэрэзэхъожьыхэрэр, джаш фэдэу пенсиехэр ятыгъэнхэм мазэ къэс мылыкоу пэIуагъэхыштыр зыфэдизыр гъэнэфэгъэныр нахъ псынклэу ыкIи нахъ шIуагъэу къытэу зэхэгъэнхэм пае.

МИНЬКОВА Марина.
ПФР-м и Адыгэ республикэ
Къутамэу пенсиехэр
афэгъэуцугъэнхэмкIэ,
къафэлыгъэIэсыгъэнхэмкIэ
ыкIи ятыгъэнхэмкIэ иотдел
иведушэ специалист-эксперт.

■ НЫБДЖЭГЪУНЫГЪЭР — КЮЧІЭ ЛЬЭШ

Тигъунэгъу лъыжъу ЕкътәкІ Аслъанбэч Іушыгъ, жэбзэ къабзэ Іулыгы. Бэшагъу идунай ыхъожьыгъэми, къоджэдэсхэм ащыгъушэрэп, дахэкІэ ыцІэ рало, игушыгъ цэрехъэм ащышхэр агу къэкІыжьы.

— Анахъ лъапІэу шыІэмэ ащышхэр зэкъошныгъэр, — ылоштыгъ Аслъанбэч. — Зэкъошныгъэ зыдэщыІэм зэгурьоныгъэ ахэлъэу цыфхэр шэпсэу, зэгурьоныгъэ зыдэщыІэм шлогъэшхо къэзытырэ мылкъу шыІ. Зэкъошныгъэм тызэфещэ, кыныр ІэшІэх кытфешы, гүшІуагъор тфегъэбагъо, ащ тетэу ушыІыныр насыпыгъ.

Непэ тызышыпсэурэр лъэхъэнэ кызырыклоп. Іофыгъо зэфэшъаф пчъагъэхэр зэшлохыгъэнхэ фаеу цыф лъапкхэм апашъхэ кыиууагъэх. Псыхъо цыкІлхэр зэхэлъадэхэзэ псыхъошхо зэрэхъуэрэм фэдэу, цыф гүкхэо-гүклаехэр зэкІэ зэрихьыллэхі, зэтырихъэхі, гүм дэмыфэжъхэу, хэкІыплэ лъыхъуэхэу къезэрэфыжъагъэх. Іофыгъо пэпчэ екІолэкІэ тэрэз кытфэгъотыгъэу, акылыгы, зэфагы хэлъэу зэшлохыгъэн фае. Цыф лъапкхэр нахъ зэпэблагъэ шыгъэнхэм, зэгурьоныгъэ зэдырялэным, шэн-зекІуакІэу, хабзэу ялэхэр зэфыхысыжынкхэм апае зэлүклэгъухэм мэхъэнэ гъэнэфагъэ яІ, шлогъэшхо къаты.

Афыпсыпэ къоджэ псэупІэм Краснодар краим цышхэу анахъ игъунэгъушэр станицэу Елизаветинскэр, Северскэ районим икътутырхэу Коваленкэмрэ Стефановскэмрэ, селоу Львовскэр арых. Къуаджэхэу Афыпсыпэ, Пэнэхэс, Псэитыку, Хъаштыку адэхэр алоклэх гъунэгъу станицэм, селом, къутыркхэм ащыпсэхэрэм. Станицэу Елизаветинскэм дэс къэзэкхэм, Хъаштыкурэ Псэитыкурэ адэс лэжъаглохэм зэлүклэгъу гъэшІэгъон зэдырялагъ, шлұхъафтынхэр зэратыгъэх, зэрэгъэфыгъэх, кы-зэдэшъуагъэх. Псэитыкүхэмрэ Елизаветинскэм цыпсэурэ къэзэкхэмрэ янэжъ-Іужъхэм къалотэжъэу зэхахыгъэ къэбархэр агу къагъэкІыжыгъэх. Ахэр зыфэгъэхыгъагъэхэр 1933-рә ильәсым цыІэгъэ псыкыиушхор ары. Пшызэ кызеуем, анахъ зэрар зыхыгъагъэхэр псэитыкухэр арых. А лъэхъэнэ чыжъэм зэкІэ Псэитыку дэхэр кыухэкІэ дащыхі, Елизаветинскэм ащэгъагъэх. ТхъамэфитІу тешагъу псыр зызэкІэкложыым, якъуаджэ къащэжыгъагъэх. Къэзэкъ станицэм дэххэм дахэу адыгэхэм кыралогъагъэр зэлэпахызэ нахыжъхэм къалотэжы.

Урыс, адыгэ псэупІэхэм адэс лэжъаглохэр ижъыклэ кышчыкІэдагъэу зэлъэкІох, зэралыгъэх, блогъэ зэфэхъугъэхэри ахэтых. Зэкъош псэупІэ зэфэхъугъэх Афыпсыпэрэ Коваленкэмрэ, Пэнэхэсрэ Покровскэмрэ, Хъаштыкурэ Елизаветинскэмрэ, Псэитыкурэ Стефановскэмрэ. Мы псэупІэхэр зэрапхыгъэу гыгүхэр ялэх, ахэм «Зэкъошныгъэм игъогукІэ» ядажъагъэх. Тэхъутэмькыое, Северскэ район администрациехэм ялэшъхэтетхэр япашэхэу районхэм ялыклохэр зэлүклэгъагъэх. Пшынаохэр ахэтхэу бгыитІуми ялыклохэр гыгүхэм арыкІуагъэх, псэупІэхэм адэхъагъэх, цыфхэм алуагъэх, гүшыІэгъу зэфэхъугъэх. Мы Іофтхъэбзэ шлагъор зэлүклэшхоклэ къутырэу Кова-

ленкэм цаухыгъагъ, нэужым поселкэу Кубанстроим Северскэ районим кыкІыгъэ хъакІэхэр цахъэклагъэх. Кыхъащт илъэсым мамырныгъэм икътотэгъухэр икІэщакІоу районитІум зэлүклэгъу-мэфэкІышхо ашІынэу гүхэлъ яІ. Псэитыкурэ Стефановскэмрэ адэс лэжъаглохэм язэныбджэгъуныгъэ-зэкъошныгъэ нахъ игъэкІотыгъэу сыкытегүшыІэ сшІоигъу.

ПсэупитІум азыфагу километрийц илър. Псэитыку Адыгэ Республикэм ыгъунэ шыпкхэ цыс, Тэхъутэмькыое районим-кІэ Афыпсыпэ къоджэ псэупІэм хэхъэ. Къутырэу Стефановскэр Краснодар краим и Северскэ район и Львовскэ къоджэ псэупІэ цыш. ПсэупитІуми адэс лэжъаглохэм кыныбэ апэкІэ-кыгъ, гъэшІэгъоны якъэнэжы-клэхэр. А кыныр арын фае лэжъаглохэр зэфэзыщагъэхэр,

зэкІэ аукІы. Шъуикъуаджэ, шыуисабыйхэр, шыуишъхэгъусэхэр къэшъуухъумэнхэ фае. Тэ тыкыжъуделэшт, Іашэ кышпоттышт, тэри тыкыжъудэзошт».

Цыф псэупІэхэм а лъэхъаным бэ ащызэблэкІыштыгъэхэр: коммунистхэр, пльыжъхэр, фыжъхэр, шхъуантІэхэр, кадетхэр, анархистхэр. Хэта цыф кызырэыклохэм ящылакІэ фэбанэрэр, хэта капиталистхэм ягъусэр? Зэхэфыгъоягъ. ЕтІани адыгэхэр еджэгъэ-гъэсагъэхэу цытыгъэхэп, хэгъэгүм кыхъухъэрэ хъугъэ-шлагъэхэр икъту ашІэ-штыгъэхэп.

Шхончхэр, цъ-гынхэр къагъанэхі, кадетхэр Пшызэ зыпырыкІыжъхі, ашъхъэ Іуахыжыгъ. Къоджэдэххэм ащышхэм кадетхэм кырауагъэр ашІошъ хъугъэ, къуаджэр пльыжъхэм ащышхъумэнэу рахъухъагъ ыкІи загъэхъызырэу аублагъ.

Гъунэгъушлур къошым фэд

ныбджэгъуныгъэ-зэкъошныгъэ азыфагу илърным лъапсэ фэхъугъэхэр.

Стефановскэр я 19-рә лэшІэгъум джы Псэитыку зыдэщыс чыпІэм ыгъунэ тыгъэкхъэлІэ лъэныкъомкІэ гъэзагъу кытІысыгъагъ. Унэгъо 60 фэдизыгъу къалотэжы. Илъэс цэкІ нахыбэрэ а чыпІэм цысынэу хъугагъэп, мэшІошхо кэхъуи, къутырыр тестыкыгъагъ. Къутырдэххэм а тхъамыклэгъошхор кызафыкъокІым, амалэу ялэм тетэу псэитыкухэр адэлэпылэгъагъэх. Сыдэу хъуми, къэзэкхэм ар чыпІэ мыгъокІэ алыгы ІукІыжыгъагъэх, километрицкІэ тыгъэкхъапІэмкІэ лыкІуагъэхі, джы зыдэщысхэ чыпІэм тІысыгъагъэх.

Ижъыклэ кышчыкІэдагъ адыгэхэмрэ урысхэмрэ язэкъошныгъэ лъапсэ зыдэщыгъэр. МэкъумэщышІэ кызырыклохэр зэдэлэпылэгъагъэх, зэкІэлыкІоштыгъэх, ягүкхъуи, ячэфыгъуи зэдагоштыгъэх. ЯтІокІэнэрэ лэшІэгъум зэхъокІыныгъабэхэр кыздихыгъагъэх, хэгъэгүм хъугъэ-шІэгъэ инхэр кыхъухъэгъагъэх. Революциер текІуи, хэгъэгүм Совет хабзэр цагъэу-цуу рагъэжыгъэу гъаждан заор кызэкІэблагъ. Дзэ Пльыжым Пшызэ шъолъыр шъафит ышІыжыи, хэбзакІэр ыгъэуцуу ригъэжъэгъагъ. Дзэ фыжыыр экІаклоштыгъ. ТыгъэкхъокІыпІэ лъэныкъомкІэ кыкІырэ красногвардейцэхэр къуаджэу Псэитыку кыдахъыштыгъэх. А лъэхъаным къуаджэм кадетхэр дэсыгъэх. ЯІофхэр зэрэзэпымыфэштхэр ахэм кыагурыуагъ ыкІи хъоршэрыгъэм еусагъэх: красногвардейцэхэмрэ къоджэдэххэмрэ зэрагъэзонхэу рахъухъагъ.

А лыгыгъагъэм, цыф жъугъэ укІыным нэжъ-Іужъхэр, сабый цыкІлхэр зэрэхэкІодэштхэм ахэр пылыгъэхэп. Цыфхэр къоджэ пчэгүм цаугъоихи кырауагъ: «Дзэ Пльыжъ частыхэр къуаджэм къеблагъэх, зэолхэр ашъэ икІыгъэх, цыф псэупІэхэр зэхакътэх, агъэстых, зэшъхъэ-зашъо ашІых, апэ кыфэрэр

жъэкхъэ мэкъумэщ хызмэтыр къалэгъыжы зэхъуми зэделэгъэх, зым имыІэр адрэм кырытызэ, техникэр зэтырагъэлсыхъажыштыгъ, лэжыгъэ чылапхъэхмкІи зэдэгъуащэштыгъэх.

Псэитыку колхозу Молотовым ыцІэ зыхыштыгъэм мэкъумэщ хызмэтымкІэ сэнэхъат зыхэлъ цыфхэр фимыкхъуу уахътэ кызыыхэкІым, ІэпыІэгүхэр кыутырым кыкІыгъагъэх. Илъэс пчъагъэрэ гүкІэу Бордюков Андрей адыгэ къуаджэм иколхоз цылэжъагъ, адыгабзэ ышІэгъагъ, адыгэ хабзэхэри ылэжыштыгъэх. Къоджэдэххэм ащышхэри гүкІэу ыгъэсэгъагъэх. Отаоу ащ игъусэгъэ ЕкътәкІ Ерстэм илъэс пчъагъэрэ нэужым колхозым игъукІагъ. Илъэс пчъагъэрэ Горд Дмитрий Псэитыку дэт колхозым бухгалтерэу Іоф цышІагъ, адыгэмэ ятарихъ зэригъашІэгъагъ, къуаджэм лытэныгъэшхо цырилагъ.

Зэоуж илъэсхэм Псэитыку клуби, библиотеки дэтыгъэп. Меркитан Александр («Дядя СашекІэ» еджэштыгъэх) зилэшъхэтетыгъэ кыутыр библиотекэр къоджэдэххэм агъэфедэштыгъэ, ар къекІокІырэ библиотекэу агъэпсыгагъ.

Къутыр гъунэм клубу Іутым пчыхэр кызырэхэу радиор кышхыгъанэштыгъ. Къоджэдэххэм оред макъэр зызэхыхэкІэ, кыутырым кІоштыгъэх кино зэрэ-шылэр ашІэти. НыбжыкІэхэр ары анахыбэу кІоштыгъэхэр, кино ужым къашъохэр зэхашъыгъэх. Къуаджэм кыкІыгъэ ныбжыкІэхэм ныбджэгъушІоу ялагъ кыутыр клубым илэшъхэтетэу, пшынаоу Меркитан Борисэ. Ар кІэлэ нэутхэу, чанэу, адыгэхэм лэшэу апышъагъэу цытыгъ, зэрэкхъуаджэу ашІэгъагъ, яклэсагъ. Къуаджэм культурэм ылэныкъокІэ учреждение гори зэрэдэмытыр ыгу кыоштыгъ.

Пчыхъэ горэм Борисэ къуаджэми, кыутырми адэс ныбжыкІэхэр зэлугитакІэхі, гүшыІэгъу ышІыгъагъэх, псэупитІуми адэс кІалэхэмрэ пшыашъэхэмрэ зыхэтхэ художественнэ самодетельностьэ зэхичу зэрэшІоигъор кыарилуагъ. Ягуапэу ныбжыкІэхэр ащ кыеуцоллагъэх, охътэ гъэнэфагъэм тетэу загъэхъа-зырэу аублагъ. Самодетельно-стым хэтхэм ишыпкхэу Борисэ Іоф адишІэгъагъ, адыгэ кІалэу ащ хэтхэми лэшэу аналэ зытетыжыгъ. Апэрэ концертхэр Псэитыкурэ Стефановскэмрэ къащатыгъэх, еплыгъэхэм агу рыхыгъ. Нэужым селоу Львовскэмрэ станицэу Северскэмрэ концертхэр къащатыгъэх. А лъэхъаным телевидениер шылагъэп, радиор зылагъэлэсыгъэри мэкІагъэ. Адыгэ къашъохэр зылагъугъэ, джащ фэд, адыгэ оредхэр зэхэзыхыгъэ урысхэр мэкІэ дэдагъэх.

Колхозу «За мир» зыфилоштыгъэм итхъамэтагъэу Бурцев Николай, парткомым исекретарыгъэу Данилов Тимофей къоджэдэххэм лытэныгъэшхо афашыштыгъ. Ныбджэгъушлур

хэу къоджэдэххэм ялагъэх Меркитан Иван, Карпушин Евгений, Данилов Владимир, Меркитан Захар, Обух Борисэ, Воробьев Анатолий, Мороз Евгений, ахэм анэмькІыбэхэри.

Гъэмэфэ ыкІи бжыхъэ Іофшэнхэр кызызэкІаблэхэрэм, колхозу «За мир» зыцІагъэм механизаторхэр афигъэкхъуштыгъэхэп, псэитыкухэр адэлэпы-Іэнхэу къыалэгІуштыгъэх. Ащ фэдэ лъэлүхэр мыдрэхэм афагъэ-цакІэгъагъ. Илъэс пчъагъэрэ Псэитыку цышхэу Кобл Чатибэ, Дзэл Ібрахимэ, Ащумыжт Джэхъфарэ трактористхэу, шоферхэу гъунэгъу колхозым цы-лэжъагъэх дахэкІэ ацІэ рара-гъалоу.

Къутырым дэт еджапІэм кІэлэегъаджэхэр фимыгъэкхъуу илъэс еджэгъуэр кыхэкІых. Ащ фэдэ хъумэ, къоджэ кІэлэегъаджэхэр ІэпыІэгъу афэхъу. Илъэс пчъагъэрэ урысыбзэмрэ литературэмрэкІэ кыутыр еджапІэм цыригъэдажъагъ Ащумыжт Батырбий. КІэлэегъаджэу ащ Іоф цышІагъ Ахэджего Муратэ. ДахэкІэ ыцІэ кыраллоу еджапІэм цылэжъагъ Ахэджего Саныет. Мы уахътэм ащ цълажъэх кІэлэегъэджэ зэшъхъэгъусэхэу Ащумыжт Асфаррэ Светланэрэ.

МэфэкІ мафэхэм псэупитІум адэс лэжъаглохэр зэхэхъэх. Къутырым цышхэу Хэгъэгү зоошхом иветеранхэр бэрэ Псэитыку гурыт еджапІэм кыра-гъэблагъэштыгъэх, къуаджэм цышхэу ветеранхэм алуагъагъа-штыгъэх.

Къутырэу Стефановскэр Львовскэ къоджэ псэупІэм хэхъэ, кыутыр кІэлэегъаджэхэр кІэщакІо фэхъухи Псэитыку, Львовскэ гурыт еджапІитІур зэкъош еджапІэ зэфэхъугъагъэх. Ахэм якІэлэегъаджэхэмрэ яеджакІохэмрэ мэфэкІ къэс хъакІэу зэфакІоштыгъэх, концертхэр кыатыштыгъэх.

Псэитыку имэфэкІ зэхэхъэхэм анахъ хэкІэ лъапІэхэу кырагъэблагъэхэрэм ренэу ащы-шых Северскэ районим ипсэупІэхэм кыарыкІыхэрэр. Спортым ылэныкъокІи псэитыкухэмрэ гъунэгъу псэупІэмэ кыарыкІыхэрэмрэ зэнэкхъыгъуэр зэдырялэх.

Хэгъэгү зоошхом хэлэжыгъэу зы нэбгырэ закъу Стефановскэм кыдэнэжыгъэр. Ар Бабкин Виктор. Алыжэ Іуш, кыныбэ пэкІэкІыгъ, ныбжышхо илэми, ІофшэкІошху.

— Шъуикъуаджэрэ тикъу-тыррэ ящыІэныгъэ кырыкІуа-гъэр зэфэдэ хъазыр, — еІо лъыжым. — Шъуикъуаджэ цэ кошыгъэ, тикутыр — тІо. Тхъагъом кыхэкІэу ахэр кошыгъэхэп, тхъамыкІэгъо-къуалайцы-зыгъэм ащ фэдэ чыпІэ ригъэ-ууагъэх. Инэу гуапэ кысцэхъу типсэупитІу адэс лэжъаглохэр зэрэзэкІасэхэр, зэрэзэдэлэ-жыххэрэр. Зэкъошныгъэм фэдэу кІуачІэ зилэ зи дунаим тетэп, ар кызыгурылорэр цыф Іуш. Лъэхъанэу тызыхъыгъэм зэкъошныгъэр тишыкІагъу зэрэщыгъым фэдэу ныбжыи кыхэкІыгъэх.

Псэитыку джы зыдэщысым зытІысыгъэр илъэси 145-рә хъугъэ, кыутырым ыныбжэ илъэ-сишъэ хъугъэ. Тигъунэгъуэхэм тырагъэблагъи, ямэфэкІ тыхэлэ-жыагъ, ягушІуагъо адэтІэгъыгъ, шлұхъафтынхэри афэтшыгъэх. Джащ тетэу зэгъунэгъуэхэр — адыгэ къуаджэмрэ урыс кыуты-рымрэ — зэдэпсэху, зэралы-тэх, зэрэгъашІох, язэныбджэ-гъуныгъэ мэпытэ.

ХЪУШТ Шэбан.

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

Къыдзыгъэкӕр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкӕ Иофхэмкӕ,
ӕкӕйб къэралхэм
ащыпсӕурӕ тилӕп-
кӕгъухэм адырӕлӕ
зӕпхыныгъэхэмкӕ
ыкӕи кӕбар жъу-
гъэм иамалхэмкӕ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскӕр, 236

Редактор
сӕхӕлӕр

ДЭРБЭ
ТИМУР

Редакциер
зӕдзылӕр:
385000,
кӕ. Мыекъуапӕ,
ур. Первомайскӕр,
197.
Телефонхӕр:
приемнӕр:
52-16-79,
редактор сӕхӕлӕм
иапӕр:
гуадзӕр:
52-49-44,
редактор гуадзӕр-
пшӕдӕкӕжъ зы-
хыӕр секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зышаушыхӕты-
гӕр:
Урысые Федерацием
хӕуты Иофхэмкӕ,
телерадиокӕзты-
хэмкӕ ыкӕи зӕл-
ӕсыкӕ амалхэмкӕ
и Министерствӕ
и Темыр-Кавказ
чыплӕ гӕлоры-
шӕлӕ, зӕраушыхӕ-
тыгъӕ номерыр
ПИ №10-3892

Гъзетым кӕыхиу-
тыхӕрэм мышгъы-
пкӕгъӕу кӕахӕф-
хӕрэмкӕ кӕззы-
хыгъэхэм пшӕдӕ-
кӕжъ ахы. Кӕа-
тхӕхӕрӕмрӕ гъзе-
тым шылажӕхӕр-
рӕмрӕ яеплӕкӕ
зӕтемыфӕн ылӕ-
кӕыцт. Гъзет-
еджӕхэм кӕыт-
фагъэхыӕр тхы-
гъэхӕр зӕхӕтфы-
хӕрӕп ыкӕи кӕз-
зытхыгъэхэм
алӕкӕдгъӕхӕ-
жыыхӕрӕп.

Зыщыхаутирӕр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кӕ. Мыекъуапӕ,
ур. Пионерскӕр,
268

Пчӕагъӕр
6411
Индексхӕр
52161
52162
Зак. 571

Хӕутыным
узчыкӕлтхӕнӕу цыт
уахӕтӕр
Сыхӕатыр 18.00
Зыщыкӕлтхӕгъӕх
уахӕтӕр
Сыхӕатыр 18.00

Ипсынӕкӕлӕчъ чӕакъорӕп

Ишӕушӕлӕгӕкӕи кӕытхӕт,
ипсынӕкӕлӕчъ мычӕакъоу
непи кӕыддӕлажӕу тӕлӕы-
тӕ. Адыгэ Республикэм
культурӕмкӕи иапӕрӕ мини-
страгъӕу, АР-м баскетбо-
лымкӕи ифедерацие иапӕрӕ
президентыгъӕу Хъанӕхъу
Адамӕ фӕгъэхыгъӕ зӕн-
къокъухӕу Мыекъуапӕ цы-
кӕуагъӕм баскетбол коман-
дитф ахӕлӕжыгъ.

— Илӕсипшӕи хъугъӕ Хъанӕхъу
Адамӕ идунӕи зыхъожыгъӕр, —
еӕо СССР-м спортымкӕи имасте-
рӕу, зӕнкъокъухӕм ясудӕи шӕхӕ-
лӕу Сергей Золотцевым. — Адыге-
им ибаскетбол командӕ Урысы-
ем изӕнкъокъухӕм ахӕлӕжыным
кӕлӕцӕкӕо ар фӕхъугъӕ. Мыекъо-
пӕ «Динамо» суперлигӕм илӕсы-
бӕрӕ хӕтыгъ. Урысыем икомандӕ
анӕхъ лӕшхӕм тибаскетболистхӕр
адешӕцтыгъӕх. ЦСКА-р ары ны-
лӕп «Динамо» зытемыкӕуагъӕр.
Мыекъуапӕ цӕагъӕсӕгъӕ Валентин
Кубраковыр Урысыем ихӕшыпы-
кыгъӕи командӕ хӕтӕу Олимпиадӕ
джӕгъунхӕм ахӕлӕжыгъ.

Хъанӕхъу Адамӕ ишӕуагъӕкӕи
Адыгеим баскетбол командӕ лӕш
илӕ хъугъӕ. Кӕлӕцӕуыкӕхӕмрӕ ны-
бжыкӕлӕхӕмрӕ спортым пыцӕ-
гъӕнхӕм фӕшӕи баскетболымкӕи
федерацием Иофыгъуабӕ ыгъӕцӕ-
кӕлӕгъ. Мыекъуапӕ баскетбол
командӕу цызӕхӕацӕагъӕр макӕлӕп,
ау Адыгеим ирайонхӕм баскетбо-
лышхор икӕоу алыӕлӕсыгъӕп. Хъан-
хъу Адамӕ фӕгъэхыгъӕ зӕн-
къокъухӕм, нӕмыкӕи зӕлӕкӕгъухӕм
Адыгӕкӕлӕ, тирайонхӕм якомандӕ
лӕшхӕр ащытӕлӕгъухӕ тшӕоигъу.

— Сигъуапӕу зӕлӕкӕгъӕмӕ сӕ-
пӕлӕ, зӕнкъокъӕмӕ язӕхӕцӕн сӕ-
пӕлӕ, — еӕо Хъанӕхъу Адамӕ
иныбджӕгъушӕлӕгъӕмӕ ащыцӕу
Станислав Кустре. — Адамӕ ицӕ-
фыгъӕкӕи, гӕлӕгъоу хӕлӕымкӕи ты-
зӕрицӕлӕцтыгъ. Кӕкӕоцт илӕ-
сым Мыекъуапӕ цыкӕоцт зӕн-
къокъухӕр нахъ гъӕшӕлӕгъон хъу-
нӕу сӕгъугъ.

— Хъанӕхъу Адамӕ спортым
лӕуӕжӕу кӕышӕигъӕнагъӕм тырӕ-
кӕо, — кӕышӕиуагъ зӕнкъокъу-
хӕр зыщызӕфахысыжыгъӕ зӕ-
хӕхӕм АР-м гъӕсӕныгъӕмрӕ
шӕныгъӕмрӕкӕи и Министерствӕ
и СДЮСШОР идиректорӕу Хъа-
кӕмызӕ Аслӕн. — Шӕлӕныгъӕм
епӕлӕкӕу фырирӕ илофшӕкӕи
хӕтӕлӕагъоцтыгъ. Кӕкӕоцт илӕ-
сым Адыгеим ирайонхӕм, Кӕыб-
лӕ шӕолӕырым якомандӕхӕр зӕн-
къокъухӕм ахӕдгъӕлӕжыӕнхӕм ты-
пылӕыцт.

Спортым изакъоп Хъанӕхъу
Адамӕ ишӕлӕныгъӕ зыхильхӕагъӕр.

Хъанӕхъу Адам.

АР-м иминистрӕу илӕсиплӕ Иоф
ышӕлӕгъ. А уахӕтӕм кӕыкӕоцт дун-
аим цӕлӕуыцтыгъӕ орадӕло-
кӕшпӕкӕо ансамблӕу «Ислӕмыер»
пытӕу ылӕ тӕуцӕуагъ, лӕпкӕ му-
зыкалӕнӕ искусствӕм хӕхъоныгъӕ
инхӕр ышӕлӕгъӕх. Адыгэ Респуб-
ликӕм и Къэралыгъо филармоние,
симфоническӕ оркестрӕр, ансам-
блӕу «Русская удалыр»,
купӕу «Ошгъутенӕр», ка-
мернӕ музыкалӕнӕ театр-
рӕр, нӕмыкӕхӕри А. Хъан-
хъу ишӕуагъӕкӕи
Адыгеим цызӕхӕацӕагъӕх.
Камернӕ музыкалӕнӕ те-
атрӕм Хъанӕхъу Адамӕ
ыцӕлӕкӕи еджагъӕх. Худо-
жественнӕ пӕцӕу, УФ-м
искусствӕхӕмкӕи изаслу-
женнӕ Иофшӕлӕшхоу Су-
лейманов Юныс кӕызӕ-
рӕтиуагъӕу, АР-м иму-
зыкалӕнӕ искусствӕ лӕ-
бӕкӕоу ыдзыгъӕхӕр Хъан-
хъу Адамӕ ишӕушӕлӕ-
гъӕмӕ кӕапкӕырыкыгъӕх.

Зӕхӕцӕкӕо дӕгъоу зӕ-
рӕцӕыгъым дакӕоу, музы-
кӕм зӕрӕфӕгъӕсӕагъӕри искусствӕм
хӕшӕикӕи фызилӕмӕ кӕатхыцтыгъ.
Симфоническӕ оркестрӕм идири-
жерӕу, Эстонием инароднӕ арти-
стӕу Роман Матсовым гъушылӕ-
гъу тыфӕхъоу зӕп кӕызӕрӕхӕкӕи-
гъӕр.

Зӕлӕшӕлӕрӕ композиторӕу Бет-
ховен ипроизведение Хъанӕхъу
Адамӕ оркестрӕмрӕ хорымрӕ
игъусӕхӕу пианинӕмкӕи кӕыригъӕ-
уагъ. Концертыр зӕрӕкӕуагъӕм
Роман Матсовыр ыгъӕгъушӕуагъ.
Культурӕмкӕи министрӕр пиани-
нӕм кӕлӕлырысӕу зӕрилӕгъуӕми
осӕ ин ритыгъ. А. Хъанӕхъур бас-
кетбол дӕгъоу зӕрӕшӕлӕрӕр Роман
Матсовым зыраӕоу цыхыгъӕ, нӕ-
шӕлӕкӕи Хъанӕхъу Адамӕ еплӕлӕгъ.
А уахӕтӕр сыгъушӕрӕп — ми-
нистрӕр министрӕр шӕыпкӕу цы-

лӕныгъӕр кӕызыгурылорӕмӕ алы-
тӕштыгъ.

Унӕгъо дахӕ илӕу Хъанӕхъу Ада-
мӕ псӕуштыгъ. Краснодар Иоф ши-
шӕу зӕулӕм Адыгеир зышӕигъӕ-
гъушӕштыгъӕп. Пчыхъӕзӕхӕхӕм,
спорт зӕнкъокъухӕм ахӕлӕжы-
цтыгъ.

Япшӕлӕнӕрӕу зӕхӕацӕагъ

Автомобиль гъогум тхӕамы-
кӕагъоу техъухӕагъӕм Хъанӕхъу
Адамӕ зыхӕкӕодагъӕр илӕсипшӕи
хъугъӕ. Баскетболымкӕи АР-м ифе-
дерацие иапӕрӕ президент фӕ-
гъӕхыгъӕ зӕнкъокъухӕр мӕзӕм
и 24-м кӕышӕуыблагъӕу гъӕтхӕпэм
и 1-м нӕс кӕуагъӕх.

Апӕрӕ чӕлӕплӕр мыекъопӕ
ЛПУМГ-м кӕыдихыгъ. Ешӕлӕгъуи-
плӕлӕри кӕин кӕышӕымыхъоу
кӕыхыгъӕх. Ятӕлонӕр чӕлӕплӕр
«Ветераным» фагъӕшӕошагъ.
СДЮСШОР-2-р яцӕнӕр хъугъӕ.
Адыгэ кӕэралыгъо университе-
тым икомандӕ аужырӕ чӕлӕплӕр
кӕыдихыгъӕми, дӕу ешӕлӕгъӕу зы-
ми кӕытилӕуагъӕп.

Зӕнкъокъухӕм апӕр чӕл-
плӕр кӕащызӕзыхыгъӕ мые-
къопӕ командӕу ЛПУМГ-р.

Ялӕпӕлӕсӕныгъӕкӕи кӕахӕшыгъӕ
спортсменхъу шӕухӕафтынхӕр зы-
фашыгъӕхӕм тигъуапӕу ацӕлӕ кӕ-
тӕло. Алексей Александровыр, Ро-
ман Соколовыр, Блӕгъожъ Къӕ-
плӕн, Владимир Ткаченкӕр, Егор
Мартыановыр анӕхъ дӕгъоу ешӕл-
гъӕхӕу зӕхӕцӕкӕомӕ кӕыхахыгъӕх.

Зӕнкъокъухӕм мыекъопӕ
СДЮСШОР-2-м, директорыр
Виктор Босенко, зӕхицӕагъ. Хъан-
хъу Адамӕ ныбджӕгъушӕоу ила-
гъӕхӕри зӕхӕцӕкӕомӕ илӕпылӕгъу
кӕафӕхъугъӕх. Мыекъопӕ баскет-
бол командӕу «Динамо» итре-
нер шӕхӕлӕу, АР-м изаслужен-
нӕ тренерӕу Андрей Синельни-
ковыр тикомандӕ игъусӕу Воро-
нежӕр Курскӕрӕ ащылагъ. Мые-
къуапӕ кӕызӕгъӕзӕжым баскет-
бол зӕрӕшӕлӕцт шӕуашӕр зышӕилӕи,

Адамӕ уфигъӕсӕн ылӕкӕлӕштыгъ.
Кӕызыоуштыикӕи гъушылӕ бацӕ
кӕыуиӕоныр ишӕныгъӕп.

— Зӕнкъокъухӕм баскетбо-
лымкӕи дӕгъоу кӕуагъӕх, — кӕы-
шӕиуагъ кӕлӕх зӕхӕхӕм Хъанӕхъу
Руслӕнӕ. — Баскетбол шӕуӕзӕ-
решӕлӕрӕм сепӕлӕ, сшынахыкӕи
ехылӕлӕгъӕ кӕӕбарӕу кӕшӕуӕуа-
тӕрӕмӕ сыкӕядӕлӕу зыхъуӕкӕи, Адамӕ
псӕ пытӕу, кӕыдготӕу кӕысцӕ-
хъу. Тхӕагъӕпсӕух зӕхӕцӕкӕомӕхӕр,
спортсменӕу хӕлӕжыгъӕхӕр. Адыге-
им ибаскетбол ыпӕкӕи зӕрӕлӕы-
кӕотӕштым сицыхъӕ телӕ.

Зӕхӕцӕкӕомӕ Хъанӕхъу Адамӕ
ехылӕлӕгъӕ кӕгъӕлӕлӕгъонхӕр спорт
еджапӕлӕм кӕышӕызӕлӕахыгъӕх.
Цыфӕу кӕӕкӕуагъӕхӕм шӕлӕкӕи Хъан-
хъу Адамӕ агу кӕагъӕкӕыжыгъ.

Мыекъуапӕхӕр яцӕнӕрӕх

Футбол

Краснодар краим футбол цыкӕлӕмкӕи изӕлӕ-
хыгъӕи кӕымӕф зӕнкъокъухӕм Адыгэ Респуб-
ликӕм икомандӕу Александр Пахомкиныр зи-
пацӕр ахӕлӕжыгъ. 1995-рӕ илӕсым кӕӕхъу-
гъӕи кӕлӕлӕхӕр зыздӕшӕлӕхӕм командӕу «Крас-
нодарым» апӕрӕ чӕлӕплӕр кӕыдихыгъ. Мые-
къуапӕ ифутболистхӕм яцӕнӕр чӕлӕплӕр кӕа-
фӕгъӕшӕошагъ.

Сурӕтым итыр: мыекъопӕи кӕлӕцӕуыкӕи
командӕу Александр Пахомкиныр зипацӕр.

Нӕкӕубгъом итхӕр зыгъӕхъазырыгъӕр
ЕМТИЛЬ Нурбий.

